Núm. 137

LLOBREGÓS

informatiu

JUNY 2026

EDITORIAL

HI PASSEN COSES

Els dos mesos entre revista i revista sembla que passin ràpid, però la quantitat d'activitats als nostres pobles fan que cada número vingui farcit de notícies, reportatges i novetats. I no hi cap la totalitat de tot el que mereix ser publicat en un mitjà de proximitat com el nostre. Aquest tipus de periodisme tan proper ens acosta a la nostra realitat quotidiana i l'eleva a la categoria que li correspon, en un món amb notícies contradictòries i a vegades contràries a la veritat. Un mitjà local i comarcal ens fa adonar de la importància de les coses petites que donen identitat a cada poble i fa que l'autoestima augmenti, provocant una cohesió tan necessària en el nostre món rural.

Volem felicitar aquí la nostra redactora Maria Garganté. Ha estat escollida membre numerària de la Real Acadèmia de les Ciències i les Arts de Barcelona, cosa que l'honora i a nosaltres ens enorgulleix. A més de formar part, de fa temps, de la comissió artística que assessora la Sagrada Família.

Per altra part, al tancament de la present edició, ens hem assabentat que una de les portades de LLOBREGÓS INFORMATIU és finalista del premi a la millor portada del 2025 que convoca l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal. També ens en congratulem i ens alegra aquest reconeixement.

Bon estiu i bona lectura!

CONSELL DE REDACCIÓ
Antònia Balagué, Maria Garganté, Jordi Llauradó, Maria Morros, Toni Padullés, Sílvia Peribáñez, Neus Soler, Ramon Torné, AdriàTorres, Josep Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila.

Coordina: Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS
Gerard Albà, Núria Bagà, Roger Besora, Anna Cantacorps, Adrià Castellà, Montse Miquel, Antoni Montroig, Vanesa Pérez, Toni Pinós, Jordi Prat, Josep M. Rius, Josep A. Vilalta, Sergi Torrescasana, Jordi Vilagut.

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO
Maria Casoliva, Laia Cererols, Canòlich Fàbrega, Elionor Gangonells, Mariàngels López, Carles Llongueras, Lourdes Oliveras, Cristina Querol, Marta Santaulària, Ester Targa, Ignasi Trias.

DISSENY I MAQUETACIÓ
Joan Sala Miramunt
miramuntstudio.com
joan@miramuntstudio.com
664549131

SUBSCRIPCIONS I PUBLICITAT
Ramon Torné - T. 973 473 265

IMPRESSIÓ
Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 600 exemplars
Dipòsit legal: L 798-2003
Subscripció anual: 18,00 Euros
A l'estranger: Consultar preus
Número solt: 3,50 Euros

EDITA
Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (ÀPACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ
T. 649 352 877
apact@apactora.org

www.llobregos.info
info@llobregos.info

Número 137 - juny - juliol 2026
Revista bimestral d'informació i opinió.

LLOBREGÓS INFORMATIU no es fa responsable ni subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.
Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor.

MEMBRE DE:

ACPC
Associació Catalana de la Premsa Comarcal

AMB EL SUPORT DE:

Diputació de Lleida
La força dels municipis

INSTITUT ESTUDIS ILERDENCS

Generalitat de Catalunya

COBERTA

VETLLAR PER LA NATURA

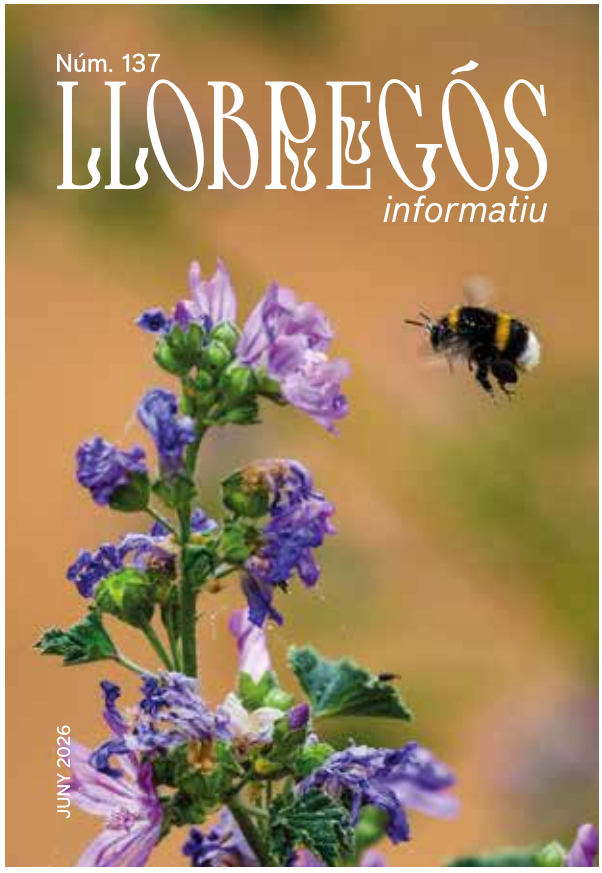
La natura no s'atura ni un instant i ens demostra que la primavera no és només una estació bonica plena de llum i color, ans al contrari, és un període de feina intensa. Les flors s'engalanen dansant i jugant amb el vent tot mostrant les seves millors gales. El cicle de la vida s'ha d'obrir camí i les flors per donar pas al fruit s'han de pol·linitzar. I és llavors quan els insectes surten a escena per fer la seva feina. Les flors necessiten els pol·linitzadors per continuar l'espècie i el borinot necessita la flor per alimentar-se. I tot això es va reproduint any rere any en un cicle sens fi.

La natura és sàvia, però nosaltres tenim la responsabilitat de tenir-ne cura, de no fer-la malbé amb la contaminació, de prevenir incendis, de contenir les espècies invasores; més en un moment que el canvi climàtic amenaça la biodiversitat.

El borinot ha de seguir fent la seva feina igual com ho fem la resta d'espècies que vivim sobre la terra. És un cicle constant i vital que es va repetint cíclicament i que ens afecta a tots per igual. Tots ens necessitem per seguir subsistint. I després de la primavera vindrà l'estiu i així successivament aniran passant la resta d'estacions, una rere l'altra. És un no parar. La vida per tant és un procés mitjançant el qual els éssers vius neixen, creixen, es reprodueixen i moren i tot amb un únic objectiu, assegurar la continuïtat de la vida.

Cada ésser viu té la seva funció i depèn dels demés per garantir que la vida continuï i la pròpia estructura de la natura ens ajuda a mantenir aquest equilibri. Ara bé, tots ens hem d'implicar en el respecte a aquesta natura sàvia que embolcalla el planeta, que com deia algú, és "la casa comú de tots nosaltres".

Text: Josep Verdés
Foto: Adrià Torres

Índex

EDITORIAL 2
COBERTA 3
NOTICIARI 5
ESPORTS 16
DE LA VALL 21
LES VEUS DE LA VALL 38
EL SECRET DE LES PARAULES 38
PSICOLOGIA FAMILIAR 39
EL MONÒLEG ÉS COSA DE DOS 40
PEL BROC GROS 42
PEDAGOGIA 44
CINEMA 45
LA VALL DE FOREST 46
LA TALAIA 48
LA CUINA DEL LLOBREGÓS 49
PASSATEMPS 51
FOTO PER RECORDAR 58

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY i COMPLEMENTS
JORDI VILAR, SL
Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Sevi's Fusters
- Portes - Parquets
- Finestres - Cuines
- Armaris - Mobiliari
673419662
Torà-25750, Lleida
Manuel Gallego

Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.
c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ
Tel. 973 473 547 consangil@telefonica.net

Serveis i Neteges
Segarra
Atenció personalitzada per a avis i/o malalts, a domicili. Servei de neteja per a particulars, despatxos, obra nova...
Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

EXCAVACIONS GERMANS
CASES
Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)
Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18
e-mail: germanscases@excavacases.es
EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIIG

CAL MAS
DE SANT SERNI
25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

Connecta amb la Vida
RETIRS IOGA
OSTEOPATIA
CAL GARRIGA
PRADES DE LA MOLSOSA
Més info: 664 735 137
@osteo_ioga @ariadnacivil

OLIVIA CIVIL
OSTEOPATIA · IOGA
OSTEOPATIA
TERÀPIA ENERGÈTICA
RETIRS · TALLERS
Prades de la Molsosa
Info i reserves: 664 735 137
osteo-ioga.com
@osteo_ioga

GIMNÀSTICA DOLÇA A VICFRED

La monitora i la tècnica del Consell Comarcal en l'inci del curs de gimnàstica informen dels seus beneficis.

Josep Verdés.- El passat 13 d'abril va començar al Local Social de Vicfred aquest taller sota la direcció de Maria Andreu, instructora de vàries activitats físiques. Durant la presentació, Susana Martín, tècnica del Consell Comarcal, va ressaltar la importància de cuidar-se a partir d'una edat fent exercici sovint. La gimnàstica dolça consisteix en moviments suaus per tal d'estirar i tonificar el cos, guanyant flexibilitat i millorant així la postura corporal i l'estat físic. El curs està adreçat a majors de seixanta anys i es duu a terme tots els dilluns al mati des del dia 13 d'abril fins al 26 d'octubre, exceptuant els mesos de juliol i agost. El taller ha tingut molt bona acceptació entre els veïns i veïnes dels tres pobles que formen el municipi de Sant Guim de la Plana.

SANT JORDI A CASTELLFOLLIT

La diada més estimada pels nens i nenes en la parada de llibres i roses per Sant Jordi.

Gemma Edo.- Ja és tradició que els nens i nenes de la petita i extraordinària escola rural Sant Roc es converteixin en venedors i venedores de llibres i roses. Amb l'ajuda dels pares i les mares, munten una paradeta dedicada a la lectura i les flors a la plaça de la Creu. L'emoció de la quitxalla inunda l'ambient de festa des que, de bon matí, baixen de l'escola acompanyats del professorat. És un moment màgic per compartir entre tota la comunitat educativa. Aquesta festivitat no és només un intercanvi de llibres i roses, sinó una activitat que omple de vida els petits pobles i en la qual els veïns i veïnes també hi col·laboren. No podem oblidar l'alegria que fa sentir veus infantils en els pobles: són el símbol que la vida continua i que el batec del poble no s'apaga amb el pas del temps. Que visqui Sant Jordi i Castellfollit de Riubregós.

SETMANA SANTA A IVORRA

Davant el Sant Crist de la Parròquia, els més petits van participar activament del viacrucis.

Canòlich Fàbrega.- Ivorra va viure la Setmana Santa amb el protagonisme dels nens i les nenes que aquest any faran la primera Comunió. Tot i les inclemències del temps, la benedicció de la palma, palmons, olivera, llorer, timó i romaní va tenir una afluència considerable de gent. Els nois i noies de la catequesi van decorar l'altar amb les seves habilitats artístiques, contents d'haver-hi participat, i van mantenir viva una tradició arrelada que forma part del nostre patrimoni i que es transmet de generació en generació. Per altra part, el Dijous Sant, es va recuperar el viacrucis amb un toc molt especial: els infants, acompanyats de la catequista Consol Closa, van regalar un moment emotiu, tendre i ple de significat. Una cita amb la tradició... explicada amb petits, grans cors!

SANT JORDI A SANAÜJA

Els nens i les nenes de l'escola de Sanaüja van estar molt actius el dia de Sant Jordi (Maria Casoliva).

Toni Padullés Rius.- Organitzat per l'Associació de Famílies d'Alumnes (AFA), a Sanaüja es va muntar una parada de llibres a la plaça Major el diumenge, 19 d'abril, per tal de vendre exemplars a la gent que ve al poble els caps de setmana i també donar servei als qui no podien ser-hi el dia 23. El mateix dia de Sant Jordi la parada es va ubicar al porxo d'entrada de l'escola, com es fa cada any, amb material dedicat a totes les edats. A migdia els alumnes van sortir per veure l'exposició i els dos de 5è també van participar de la venda de roses i llibres.

CALÇOTADA A CASTELLFOLLIT

El poliesportiu es va omplir de comensals a la primera calçotada de l'any.

Cristina Querol.- El passat 21 de març l'Associació Juvenil de Castellfollit va organitzar la seva primera calçotada, que va tenir molt bona rebuda per part dels vilatans. La trobada va començar amb un partit de futbol sala que va guanyar el Castellfollit al Solsona Legenda C per 5 a 4. Mentre la pilota corria a la pista, a les graelles ja es començaven a coure els primers calçots. Un cop finalitzat el partit, com que l'afició estava afamada, en un tres i no res ja tenien les taules muntades pel dinar. Quan els calçots van estar cuits, tot el poble va poder gaudir d'un dinar de temporada i de proximitat; i, a més, per què no dir-ho, ben bo! Havent dinat, la sobretaula es va allargar i es va acabar convertint en un vespreig, al bar de la piscina, que va ajudar a refrescar-se després d'un dia tan assolellat.

DINAR DE PRIMAVERA A VICFRED

El bon ambient de germanor es va fer palès al Local Social en aquest tradicional dinar.

Josep Verdés.- El passat 25 d'abril es va celebrar al Local Social del poble el tradicional dinar de germanor. De bon matí es va encendre el foc per anar fent brasa i es va engalanar el local per gaudir de la festa. Ja al migdia, amb les taules ben parades i ben guarnides, tothom a dinar. Entre petits i grans es van aplegar al voltant de taula 56 comensals. De menú, graellada de carn, botifarra i cansalada a la brasa i tot acompanyat d'unes bones amanides i unes bones mongetes, i de postres un bon gelat. Cal dir que el dia va acompanyar molt amb un bon sol i una molt bona temperatura. Després de dinar una bona sobre taula i per completar la festa tots els assistents van poder gaudir d'una molt bona comèdia teatral titulada "Embolic a l'Ajuntament" a càrrec de l'Associació Cultural "Lo Riu" de Balaguer.

DIVENDRES SANT A SANAÜJA

El punt culminant de la processó del matí és la porta del castell amb la vista panoràmica del poble (Maria Casoliva).

Toni Padullés Rius.- A Sanaüja, durant la Setmana Santa, es continua mantenint la tradició de fer les processons de Divendres Sant. Per una part, al matí es fa la processó amb el Sant Crist tot pujant fins a la porta del castell i fent el viacrucis amb les estacions del calvari, es llegeix el text específic de cada estació i es canten els goigs. Per altra part, al vespre, amb la imatge de la Mare de Déu dels Dolors, es fa la processó sortint de l'església i recorrent diversos carrers del poble.

CAMINADA DE CASTELLFOLLIT

La colla de caminants davant de cal Badia.

Lourdes Oliveras.- El passat 1 de maig, l'Associació de Joves de Castellfollit, amb el suport de l'Ajuntament, va recuperar la tradicional diada de l'1 de maig. Els nostres joves ens van convidar a fer una caminada fins a cal Badia. Durant aquesta caminada, el Xavi i el Mingo ens van anar explicant diferents coses, tant de la vegetació com del que es podia veure des dels punts més alts. En arribar a cal Badia, ens esperava tota la família d'aquesta casa: el més petit, en Roc, una mica vergonyós però tan maco com sempre; la Laura, el Jordi, la Montse i el Florenci, tots amb el seu somriure per donar-nos la benvinguda. Després de fer esport, vam poder compartir una botifarrada —per cert, estava boníssima—, riures i bona companyia. Això és el que fa que totes i tots ens sentim a casa. Visca el jovent de Castellfollit!!!

LA PARRÒQUIA D'IVORRA COL·LABORA AMB L'AJUNTAMENT

Els contenidors instal·lats tenen capacitat suficient per a l'ús dels veïns de la zona.

Redacció.- La Parròquia d'Ivorra i l'Ajuntament del municipi han signat un conveni de col·laboració, en el qual s'especifica que la Parròquia cedeix gratuïtament una part d'una finca de la seva propietat per a la instal·lció dels contenidors de recollida selectiva d'escombraries destinat a les masies. Fins no fa gaire, aquests contenidors estaven a peu de carretera, amb la qual cosa molts dels foranis que hi passaven en feien un ús excessiu. Amb aquesta cessió, destinada únicament a la finalitat esmentada, els veïns poden utilitzar els contenidors sense haver-se de desplaçar gaire lluny. El conveni té una durada de cinc anys prorrogable i contribueix a una millor gestió dels residus urbans.

LA MOLSOSA: SWINGÇOTADA 2026

Els assistents ballen swing al Local Social de la Molsosa, al ritme de la música en directe.

Associació Bon Hop de Swing.- El dia 15 de març es va celebrar la tradicional trobada a la Molsosa. En els últims 10 anys, l'associació, dedicada a la difusió del ball swing i l'organització de ballades a la zona del Bages, Moianès, Solsonès i Berguedà, ha celebrat una Swingçotada al municipi. L'acte consisteix en convidar els socis i sòcies i els integrants d'associacions amigues del món del swing i lindy hop, a compartir una calçotada tradicional en un paratge natural molt acollidor per gaudir d'una classe de ball específica, la calçotada i la ballada amb actuació d'un grup de renom en directe. Enguany es van aplegar unes 50 persones amb ganes de passar-ho bé i no deixar de ballar al ritme de JUMBLE SOUNDS BAND, banda de referència als festivals swing de la península. Ens ballem!

VALLFEROSA: FESTA DE SANT MARC I SANTES CREUS

El duet Waldtengryra en el concert ofert en l'església de Sant Pere, als peus de la torre de Vallferosa.

Laia Cererols.- El dissabte 25 d'abril el poble de Vallferosa va celebrar la seva tradicional festa de Sant Marc i Santes Creus, una de les celebracions més destacades del poble. El temps primaveral va permetre que la celebració es pogués tornar a realitzar a l'antiga església de Sant Pere, amb una novetat: Un concert del duet musical Waldtengryra, que va interpretar una versió pròpia dels goigs de Santa Maria de Vallferosa i cançons pròpies inspirades en l'entorn, el poble i la torre, entre altres. Tot plegat interpretat amb l'acompanyament d'instruments com una viola de roda o un didjeridú. La celebració va continuar amb la missa a la mateixa església, seguida de la benedicció del pa i del terme. Com cada any, la festa va acabar amb el dinar de germanor dels veïns de la parròquia de Vallferosa.

DIADA DE SANT JORDI A MASSOTERES

Els autors signen la dedicatòria dels seus llibres en la diada de Sant Jordi.

Dani Vidal.- Massoteres ha tornat a celebrar Sant Jordi amb un lluït acte cultural, organitzat una altra vegada pel grup de teatre local Els Massots, amb la directora, Núria Llordés, al capdavant. L'acte va incloure l'escenificació de la llegenda de Sant Jordi, amb una versió coetània a càrrec dels Massots, i la presentació de dos llibres d'autors i de temàtica de proximitat: "Guissona desapareguda", de l'historiador Xavier Rivera Sentís, i "Guissona, històries de conte", de l'escriptora Marga Codina Donaire i la il·lustradora Agnès Pla Ribalta. Al finalitzar la presentació, els autors van signar els seus llibres en una parada que es va habilitar a la sortida del local. L'Ajuntament va tornar a col·laborar oferint un piscolabis a totes les persones assistents, que van omplir el local social del poble el migdia del diumenge 26 d'abril.

CAN PEP DE CASTELLFOLLIT: NOVA ETAPA

El Xevi Blancafort davant el restaurant Can Pep, novament reobert.

Maria Morros.- De la mà d'en Xevi Blancafort López, un manresà que junt amb la seva família té molts lligams al poble, el 14 de maig ha reobert el reconegut Bar-Restaurant CAN PEP de Castellfollit. Al poble, tothom content de veure que s'ha tornat a omplir de vida aquest indret anomenat la plaça dels Bars o plaça de la Creu. En Xevi vol seguir l'esperit que identificava CAN PEP, de fet compta amb les mateixes persones de cuina i sala. Segons ens ha manifestat vol donar "continuïtat amb els plats principals del menú i que són referències de CAN PEP, amb petits canvis en plats nous de temporada i continuïtat també en els esmorzars de forquilla". També vol que sigui "punt de trobada de la gent del poble i dels voltants". A més confirma que més endavant recuperarà els sopars i també poder fer bons aperitius.

ARDÈVOL CAMINA

Els boscos dels voltants d'Ardèvol van ser l'escenari de les caminades d'aquesta primavera.

Neus Soler.- Aquesta primavera la gent d'Ardèvol s'ha posat les bambes en 3 caminades populars: El 4 d'abril la ruta de 6 km Ardèvol-Dolmen la Pera, amb uns 50 caminants, va finalitzar amb un vermut amb la col·laboració del Centre Cultural. La segona va ser el pelegrinatge de l'1 de maig al Santuari del Miracle, amb dues rutes: "pel dret" amb uns 30 participants, i per "la volta" amb uns 25 més. En arribar al Miracle els dos grups es van retrobar. Per últim, el dia 2 de maig va ser el torn de la "IV Caminada Popular dels Bombers Voluntaris de Pinós", que cada any mostra un indret diferent del municipi. La ruta de 9'5 km va començar i finalitzar al Local Social d'Ardèvol. Van participar-hi unes 130 persones que van trobar dos llocs d'avituallament i un entrepà de botifarra a l'arribada. Finalment van participar en diversos jocs populars.

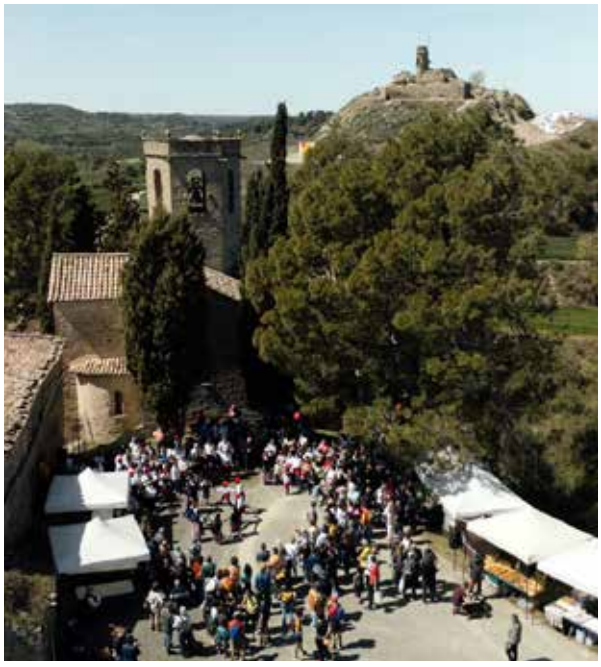
PORTES OBERTES AL CASTELL DE CALONGE

Els assistents segueixen amb atenció les explicacions de l'arqueòleg.

Redacció.- El dissabte 11 d'abril va tenir lloc una jornada de portes obertes a les restes del castell de Calonge de Segarra, actualment en procés de restauració. Una cinquantena de persones s'hi van aplegar per veure la intervenció arqueològica realitzada recentment, seguint les explicacions de l'arqueòleg director de l'excavació, Eduard Píriz, que va mostrar sobre el terreny les troballes que s'hi han descobert. És de destacar que la consolidació i restauració d'aquest element patrimonial segueix el calendari previst i ja s'ha executat la totalitat de les fases 0 i 1 de les 7 que hi ha planificades. Pròximament es preveu licitar la fase 2, corresponent a l'antic pati del castell.

FESTA DEL PANELLET A CALONGE

Vista aèria de la ballada de Caramelles durant la festa del Panellet.

Redacció.- La Festa del Panellet és una tradició molt arrelada a Santa Fe de Calonge de Segarra que se celebra cada Dilluns de Pasqua. Després d'un bon esmorzar "Tarifa plana", es fan diversos actes lúdics i culturals, com ara l'exhibició de figures de tall de fusta de Javier Gisbert-Wood Carver o els tallers i espectacle per als petits organitzats per Tot Circ. La missa va estar acompanyada per l'agrupació Músics de Calaf, per posteriorment fer la benedicció i repartiment del panellet, que dona nom a la festa. Les cases d'Enfesta, cal Gassó i cal Verdés, van ser les encarregades aquest any d'organitzar-la. No va faltar la cantada i ballada de Caramelles a càrrec de l'Associació Cultural i Recreativa Calamanda que va animar els assistents, que en nombre superior a les 800 persones que hi van assistir, acompanyats pel bon temps.

SANTA ÀGUEDA A BIOSCA

La nova Alcaldessa de Santa Àgueda haurà d'organitzar la festa de l'any vinent.

Jordi Llauradó.- El dia 28 de març es va celebrar la festa de Santa Àgueda a Biosca. Els actes van consistir en una dinar en honor a les dones al local social Cal Borres, al qual van assistir més de 50 persones. També van tenir lloc diverses activitats que van acabar amb l'elecció de la nova Alcaldessa, que en aquesta edició va correspondre a la veïna de Biosca, Grace, de cal Viver Vell. La vara i el ram de flors li van ser entregats per l'Alcaldessa sortint.

ART I AUTOCURA A CASTELLFOLLIT

Les participants mostren les seves obres en aquest taller d'artteràpia.

Ester Targa.- Durant el mes de març, les dones de Castellfollit de Riubregós han gaudit d'un cicle de tres sessions de tallers d'artteràpia i autocura. La iniciativa, conduïda per la psicòloga i artterapeuta Ester Targa (de la cooperativa Mujeres Pa'lante), ha creat un espai de benestar i trobada al municipi. L'objectiu ha estat oferir eines per gestionar l'estrès i reforçar l'autoestima. Utilitzant diferents llenguatges artístics, les participants han explorat les seves emocions en un clima de confiança i sororitat. Aquestes sessions han permès connectar amb les pròpies necessitats i enfortir els vincles comunitaris. Amb projectes així, Castellfollit aposta per la salut emocional i l'apoderament femení, demostrant que l'artteràpia és una eina clau per a la cura i el creixement personal de totes les dones.

FESTA MAJOR DE CLARET

Moment de la inauguració de la placa commemorativa del mil·lenari de Claret.

Redacció.- El dia 17 de maig, festa de l'Ascensió, va ser la Festa Major de Claret. Aquest nucli està celebrant el seu mil·lenari, ja que el primer document que esmenta el Castell de Claret de Figuerola és del 1026. La festa ja va començar el dissabte amb un sopar popular i una cantada d'havaneres, a càrrec del grup "Olla barrejada". El diumenge va continuar la celebració amb la missa pròpia de Festa Major, seguida de la inauguració i benedicció de la placa commemorativa dels mil anys. El descobriment de la placa el van fer la persona més gran i la més jove del poble. Seguidament, el dinar de germanor va congregar a la plaça veïns i famílies vinculades a Claret que, encara que no hi visquin, cada any s'hi fan presents per la festa i així mantenir la identitat d'aquest nucli petit però que es manté ben viu.

L'*ABC* DE LA CALOR

CONSELLS PER A UN ESTIU SEGUR

AIRE

A l'aire lliure, ves per l'ombra i busca refugis climàtics.

BEURE

A l'estiu, hidrata't sovint, fins i tot sense set.

CASA

A casa, tanca persianes de dia i obre finestres de nit.

SI FA CALOR, PROTEGEIX-TE.
TROBA MÉS CONSELLS A
canalsalut.gencat.cat

061/Salut Respon

Generalitat de Catalunya

El Govern de Tothom

EL CLUB D'ESCACS TORÀ ES MANTÉ A SEGONA

El passat 15 de març va finalitzar el campionat d'Escacs en el que participa el club de Torà enquadrat en el grup II de la Segona Divisió Catalana. Els toranesos van quedar classificats en sisena posició entre els deu equips participants, la qual cosa permet mantenir un any més la categoria. L'equip guanyador va ser el Gran Penya, de Vilanova i la Geltrú, i els equips que baixen de categoria són el Pardinyes i el Vallfogona de Balaguer i en farà la promoció el Balaguer. Es dona la circunstància que aquests tres equips, junt amb el Torà, eren els representants de la demarcació de Lleida, sent els altres equips de la de Barcelona, i l'únic que té la plaça segura per continuar jugant en aquesta categoria és el Club d'Escacs Torà.

Cal ressaltar també el treball que duu a terme l'equip toranés en la preparació de joves escolars; en aquest sentit recordem que el Josep Argerich, el Jaume Badia i el Jordi Badia imparteixen clases a nens i nenes del col·legi Sant Gil els dijous de 4 a 6 de la tarda, i al Casal de la Gent Gran els dilluns de 5 a 7 a quatre nens. Un d'aquests alumnes, en Guifrè Miramunt, va participar en el Campionat Escolar del Solsonés, quedant campió en la categoria de 12 anys, cosa que li permet participar en els campionats de Catalunya

Ramon Torné

Els nens que practiquen els escacs al Casal de la Gent Gran de Torà

La Fornera
- Pans saludables
- Brioxeria artesanal
- Coques dolces i salades
- Cuit al forn de llenya
- Productes de proximitat
- Recuperació de blats antics
Portal de Pasterola - Biosca (Lleida)
609 015 417
laforneradebiosca@gmail.com
_la_fornera_

TORRA
CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.
C/. Palcaset, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

CLUB BÀSQUET TORÀ

EL PAVELLÓ DE TORÀ VIBRA AMB EL SÈNIOR MASCULÍ

El passat dia 10 de maig, el nostre Sènior masculí es jugava el lideratge a casa en un partit decisiu. L'equip necessitava una victòria de més de 15 punts per mantenir les opcions de guanyar la lliga.

La jornada va començar amb una trobada de l'afició al centre del poble, equipats amb samarretes, bufandes, timbals i aplaudidors. Acompanyats pels grallers, la marea negra i groga va desfilar fins al pavelló per donar suport al nostre equip en una tarda molt especial.

El pavelló va viure un gran ambient i l'afició va estar al costat de l'equip en tot moment. Finalment, el C.B. Torà es va imposar per 52 a 51, en una victòria agredolça que no va permetre assolir l'objectiu del lideratge, però que assegura la **segona posició a la classificació** i que la **Final a 4 es disputi a Torà.**

Des del club volem agrair a tota l'afició l'entusiasme, les ganes i el suport constant mostrat durant tota la jornada. El gran ambient viscut al pavelló, ple d'animació, respecte i esportivitat, va tornar a demostrar la força i els valors de la família del C.B. Torà.

Ara l'equip afronta l'última jornada de lliga amb la il·lusió de preparar la **Final a 4**, que es disputarà a Torà, on esperem tornar a omplir el pavelló d'aquest gran ambient.

Gran ambient en un partit clau pel lideratge

GIL MOLINS GARGANTÉ, DEL C.B. TORÀ, AMB LA SELECCIÓ TERRITORIAL

El passat 19 d'abril, el jugador del C.B. Torà, Gil Molins Garganté, va ser seleccionat per la Federació Catalana de Basquetbol per participar en la Trobada de Seleccions Territorials, formant part del combinat de Lleida. La jornada es va celebrar a Blanes, on en Gil va participar i va viure una experiència de gran nivell competitiu defensant la seva selecció territorial. És el resultat de la seva dedicació i l'esforç constant que mostra en cada entrenament i partit. Des del club es valora molt positivament aquesta experiència, que li permet seguir creixent com a jugador i gaudir del bàsquet al màxim nivell de la seva categoria. N'estem orgullosos, d'aquest reconeixement i de la representació del nostre club en una cita tan especial. Enhorabona Gil!

El Gil Molins (tercer per l'esquerra a baix) amb el combinat de Lleida, a la trobada de seleccions catalanes

La Loteria del Mercat de Calaf
c/ Sant Jaume 31 - Tel. 93 369 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com
Bona sort !
Loteria de Nadal per a empreses i associacions
Participacions personalitzades
LOTERÍAS Y APUESTAS DEL ESTADO

TALLER AGRÍCOLA NOGUEROLA
Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós
Telèfon:
973 47 35 84

EL C.B. TORÀ VISITA EL PALAU BLAUGRANA

El passat 9 de maig, des del Club Bàsquet Torà vam organitzar una sortida a Barcelona per assistir a un partit de la Lliga ACB entre el Barça i el Burgos, una activitat emmarcada dins dels actes de celebració dels 20 anys del club.

Un total de 97 persones vam participar en la jornada, omplint un autocar de dos pisos i convertint la proposta en un èxit total de convocatòria. Malgrat la tarda plujosa, jugadors, famílies i aficionats vam poder gaudir d'una jornada de bàsquet i convivència en un dels escenaris més emblemàtics del bàsquet català. Un dels moments més especials de la jornada va ser l'experiència Barça Rookies, en què tots els nens i nenes del club van tenir l'oportunitat de baixar a la pista i fer-se una fotografia amb els jugadors del Barça, vivint una experiència inoblidable molt de prop.

Aquesta sortida ha estat una de les activitats destacades de la celebració del 20è aniversari del club, reforçant els vincles entre tots els membres de la família del C.B. Torà i fomentant la passió pel bàsquet entre els més joves.

Junta del C.B. Torà

Gran emoció al Palau Blaugrana, dins dels actes del 20è aniversari del club

Els nostres jugadors en el programa Tecnimini. D'esquerra a dreta: Saüc, Jordina, Gil i Jordi

EL NOSTRE CLUB, REPRESENTAT AL TECNIMINI

Durant aquesta temporada, quatre jugadors del nostre Club han participat en el programa Tecnimini, una iniciativa de tecnificació impulsada per la Federació Catalana de Basquetbol. Els jugadors participants han estat: Jordina Farguell, del mini femení, i Jordi Manau, Saüc Miramunt i Gil Molins, del mini masculí. Aquesta experiència els ha permès complementar la seva formació i continuar evolucionant tant tècnicament com personalment. És un honor pel al Club aquest reconeixement, com també la representació en una cita tan especial per als nostres jugadors.

Nova promoció de 19 habitatges al centre de Torà

L'edifici L'AVINGUDA està situat entre la plaça de la Creu, l'avinguda de Solsona i el carrer de la Clota

Apostem per un model d'habitatge que mira cap al futur, pensat per aportar valor real tant als compradors com a la població de Torà.

Aquest projecte de 19 habitatges, amb 16 places d'aparcament i 7 trasters, neix amb una idea clara: oferir qualitat de vida, eficiència i sostenibilitat en un entorn tranquil però amb projecció.

En un moment en què el cost de l'energia és una preocupació creixent, els pisos d'alta eficiència energètica no només redueixen el consum i les despeses mensuals, sinó que també incrementen el valor de l'immoble a llarg termini. Això els converteix en una inversió intel·ligent i segura.

A més, la qualitat constructiva es tradueix en confort diari: millor aïllament tèrmic i acústic, materials duradors i espais pensats per a la vida moderna. No es tracta només de comprar un pis, sinó d'assegurar benestar i tranquil·litat durant anys.

Per a una població com Torà, aquest tipus de promoció representa també un impuls important:

- Atrau nous residents que valoren la qualitat i la sostenibilitat
- Dinamitza l'economia local
- Modernitza el parc d'habitatge existent

En resum, no venem només habitatges; oferim una manera de viure millor, amb menys despesa energètica, més confort i una aposta clara pel futur del territori.

Venda sobre plànol

Contacta per a més informació o visita:

WhatsApp o trucada: 618 10 39 86 (Jordi)

Construeix

MAHECO constructora

“REFORÇANT RECORDS”, A SANAÜJA I BIOSCA

Recordar moments del passat que ens han conformat com a persones, ens han fet tal com som, buscar en aquells raconets amagats del cap, potser a través d’un laberint, una porta amb clau secreta. O potser simplement reviure emocions que tenim sempre presents, inoblidables i inesborrables en la memòria i traslladar-les d’una forma íntima i personal a una obra d’art composada a partir d’una imatge que mostra, de forma ben neta, un record nostre, personal o col·lectiu, i acabar de fer-la única amb fils de brodar de tots els colors. Tot això ha buscat la Mariàngels López Solé amb el taller de les emocions, amb el títol “Reforçant records”, que va fer a Sanaüja el dies 2 i 3 d’abril a l’espai de la Fundació amb el suport de l’Ajuntament.

El taller també es fa a Biosca, amb un calendari més extens, amb l’objectiu de composar obres que es presentaran en una exposició durant la festa de La Baquiol del proper 24 de juny. Per Sant Joan, doncs, podrem veure el resultat d’aquest treball enfocat a conviure amb les emocions viscudes. A partir d’una instantània en blanc i negre -que va capturar la llum d’un moment- contemplant-la ara en el taller, cada participant

Una bona colla de participants al taller de les emocions elaborant les seves obres d’art (Mariàngels López Solé)

hi torna a connectar, hi troba un fil conductor de moments de la vida i la pot enriquir amb les formes i el color dels fils de brodar confegint una imatge que pot sentir ben viva al record i al mateix temps li proporciona benestar.

Toni Padullés Rius

UNA DIADA DE SANTA RITA ESPECIAL A SANAÜJA

AQUEST ANY LA FESTA LOCAL DE SANTA RITA HA ESTAT BEN ESPECIAL. AMB LES OBRES DE LA TEULADA DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA A LA PLAÇA MAJOR ENLLESTIDES DE FA UNS MESOS, AVUI ERA UN DIA IDEAL PER INAUGURAR I BENEIR L'OBRA PER PART DEL BISBE DE LA SEU, JOSEP LLUÍS SERRANO PENTINAT.

La jornada ha començat a les 10,30 h amb l'explicació de les singularitats històriques i constructives del temple, per part de l'historiador local, Lluís Castany. Tota la comitiva i el propi bisbe han estat amatents a tots els detalls que en Lluís sap transmetre amb el coneixement de tots els arxius que ha consultat i amb la passió per la història del poble. Tot seguit han pujat fins a l'antiga coberta de l'església que avui llueix l'enllosat sobre les voltes de la nau i es podrà visitar sota la coberta de fusta. També s'ha actualitzat la solidesa i aïllament dels dos cimboris i el propi perfil de la façana. Al prelat l'ha acompanyat a tota hora l'equip de govern de l'Ajuntament, responsables del Consell Comarcal, alcaldes de pobles de la rodalia, l'arquitecte responsable de les obres i membres dels equips d'arqueologia de la Generalitat així com representants de les entitats financeres que van donar suport a les obres en la campanya "Temps de Gòtic".

A les 12 h, com cada any, s'ha celebrat la missa a l'església del Pla amb la imatge de Santa Rita ben present i la benedicció de les roses. El bisbe, en una homilia lluïda, com escau al seu càrrec, ha remarcat la necessitat de les millores que s'han fet a l'església com allò que cal refer i reconstruir, com tots els projectes que a la vida cal tenir, amb convicció interior, amb el treball de cada dia i ha evocat a Rita de Càssia qui, a través de la seva fe, va sentir com floria el roser a mig hivern.

A la tarda tota la comitiva ha visitat la capella de Santa Magdalena, espai on es guarden les esteles funeràries discoïdals. El bisbe ha quedat impressionat per les pròpies esteles, amb l'explicació que ha fet en Lluís Castany, l'espai on es guarden i l'esforç que es va fer per preservar-les.

Toni Padullés Rius

1.- La missa de Santa Rita va tenir lloc a l'església de la Mare de Déu del Pla, antic convent dels Agustins.

2.- Els tècnics responsables de la restauració expliquen els treballs realitzats a les autoritats assistents.

TROBADA DE MESTRES I ALUMNES

El passat 18 d'abril es va celebrar a Castellfollit de Riubregós una trobada dels mestres i alumnes que van compartir la mateixa escola durant els anys 1969 i 1970. No cal dir que la convocatòria d'aquesta trobada, que era la primera que es feia després de tants anys, va ser rebuda amb molt d'entusiasme per part de tots, tant dels mestres com dels alumnes, perquè la finalitat de la trobada era mostrar l'agraïment dels alumnes als seus mestres per tot el que van rebre d'ells.

El matí d'aquell dia i ben d'hora, començaren a arribar molts dels convidats –alguns vinguts de lluny i molts acompanyats– que després de presentar-se, saludar-se i parlar-se efusivament, reprenien forces amb cafè i pastes abans de pujar fins a l'elevat Castell del poble i admirar les seves restes, la seva posició estratègica com a frontera, el seu valor defensiu i de resistència final i conèixer encara noves troballes en el seu interior, tot gaudint de les explicacions del guia Domènec Noguera. En la visita als diferents espais, no hi faltaren anècdotes divertides i records de jocs infantils. A continuació, el seguici visitava l'església romànica (segle XI) del Priorat de Santa Maria, declarada monument historicoartístic l'any 1981.

Després de les visites culturals, arriba el moment esperat de la trobada i el grup es dirigeix a Torà, al restaurant Cal Jaumet. És l'hora de l'àpat quan es fa present el conjunt dels convidats, una cinquantena, que en llargues taules s'asseuen de costat seguint afinitats i relacions ja definides de temps. Retrobaments, abraçades, rialles, converses... Un fons de veritable alegria que es manté durant tota la trobada. No hi ha pressa en començar el dinar ni en acabar-lo. Tot és pausa, distensió, companyonia... com una gran família en el menjador de casa. És l'hora dels agraïments. D'una manera més formal, els alumnes agraeixen per escrit als seus mestres, Flora Legaspi i Jordi Serra, la feina feta i haver sembrat en ells unes llavors que no es troben en els llibres, com són el respecte, la confiança, la responsabilitat, la il·lusió... que els han ajudat molt en la seva formació i creixement personal. Finalment, els alumnes lliuren als seus mestres la figura del perfil del poble, que l'Ajuntament els atorga com a distinció i agraïment per la seva dedicació docent. Amb paraules emotives, els mestres transmeten el seu agraïment i recorden amb molt afecte la seva estada a Castellfollit.

Ha arribat el final d'una trobada molt emotiva que serà recordada per tots.

Elionor Gangonells

Els antics mestres rodejats dels que van ser els seus alumnes ara fa 57 anys

L'EMOCIÓ DE LES PARAULES

SOM LES HISTÒRIES QUE ENS EXPLIQUEM

XERRADA EL DIVENDRES SANT A SANAÜJA

El Divendres Sant el ToieT va fer una xerrada a Sanaüja tot reflexionant sobre l'emoció de les paraules. Va ser molt interessant i els assistents van seguir amb atenció la seva dissertació. Us n'oferim un resum.

EMOCIONS

Som éssers emocionals. Les emocions tenen una base evolutiva molt més antiga que el pensament racional. Això explica per què sovint sentim abans de pensar. Les emocions, lluny de ser un problema, són eines de supervivència: la por ens protegeix, la ira ens ajuda a defensar-nos, la tristesa ens convida a reflexionar i l'alegria reforça conductes positives i socials.

No hi ha emocions bones o dolentes. El que importa és com les gestionem. Reprimir-les no funciona. Les emocions no expressades no desapareixen, sinó que s'acumulen i poden manifestar-se en el cos com a símptomes físics o malalties. Per això és essencial expressar-les. Posar paraules al que sentim (no reprimir-les) ajuda a reduir la intensitat emocional, aporta claredat mental i permet comprendre millor la nostra experiència. Parlar, o escriure, activa àrees del cervell relacionades amb la reflexió i ordena el pensament.

PARAULES

El nostre llenguatge no és només una eina de comunicació. Influeix en el cervell, en el cos i en les emocions. Les paraules ens poden acaronar o ferir més que una espasa, ens poden motivar o limitar.

Els nostres pensaments són el nostre llenguatge Intern. Si ens repetim missatges negatius reforçarem els circuits d'estrès, mentre que un llenguatge constructiu afavoreix el benestar i la salut. No és el mateix dir "No puc fer-ho" que preguntar-se "Com puc fer-ho?". El "No" tanca possibilitats. El "Com" les obre. Petits canvis en les paraules poden transformar la nostra percepció i actitud.

HISTÒRIES

Més enllà de les paraules, les històries tenen un impacte encara més gran. Els humans interpretem la realitat a través d'històries que donen sentit a les nostres vides. No és tant el que ens passa, sinó el sentit, el significat que li donem al que ens passa. Aquestes narratives poden impulsar-nos o limitar-nos, i configuren la nostra identitat. Canviar la història que ens expliquem, transforma la manera com vivim les experiències.

En definitiva, emocions, paraules i històries estan profundament connectades. Les emocions guien la nostra vida, les paraules modulen aquestes emocions i les històries donen sentit a la nostra experiència vital. Prendre consciència d'aquest procés i utilitzar un llenguatge i unes històries constructives, és clau per millorar el nostre benestar, la nostra salut i la nostra actitud de vida. I la bona notícia és que sempre, sempre, ens podem explicar una Història millor.

ToieT

LA FESTA DEL ROSER

1.- La dansa del Roser va ser seguida per una gran quantitat de gent

2.- Les Priores i Priors del Roser a la porta de l'església de Sant Gil després de l'ofici

Una de les festes emblemàtiques de Torà és la Festa del Roser, el primer diumenge de maig. Aquest any, els Priors i Priores s'han esmerat en fer lluir una festa tan arrelada a Torà des del segle XVII, que dona identitat a la població. Ja al matí, el seguici dels protagonistes de la festa va recórrer els carrers recollint els integrants de la colla amb la banda de música, per confluir, juntament amb la Corporació Municipal, a la porta de l'església de Sant Gil, on van ser rebuts pel mossèn de la parròquia per assistir a l'ofici solemne de la diada. Després de la missa es van cantar els goigs de la Mare de Déu del Roser a la seva capella, elegantment guarnida i il·luminada pels Priors i Priores.

Seguidament, a la plaça del Pati, es va fer la tradicional dansa del Roser per part d'unes Priores i Priors que, al so de la música pròpia de la festa, van fer una coreografia aplaudida i lloada pel nombrós públic que hi assistia. Les quatre parelles balladores eren: Míriam Fonoll Gimeno i Ivan Fonoll Gimeno; Janet Solé Mirasó i Marc Coberó Masana; Martina Farré Peribáñez i Gerard Salcedo Mases; Irene Molina Cererols i Oriol Villena Molins.

Aquestes Priores i Priors d'aquest any van passar la torxa als nous que, ja des d'ara prepararan la festa de l'any vinent. Són: Gerard Castellana Circuns i Anna Garcia Bernaus; Isaac Soteras Lozano i Sílvia Gallego Gámez; Roger Jounou Codina i Joana Freixes Mababangloob; i Arnau Pinós Mas i Núria Jounou Pascual.

Per acabar d'arrodonir la festa, a la tarda hi va haver una magnífica exhibició de danses tradicionals per part de l'esbart Rocasagna de Gelida al poliesportiu de Torà. El mal temps va impedir fer-ho, tal com s'havia previst, a la plaça del pati.

Fermí Manteca

MARIA GARGANTÉ, ACADÈMICA

Maria Garganté rep el diploma que l'acredita com a acadèmica numerària de la Real Acadèmia de les Ciències i les Arts de Barcelona

La nostra companya de redacció, Maria Garganté Llanes, ha estat elegida per la Real Acadèmia de les Ciències i les Arts de Barcelona, com a Acadèmica Numerària, i en va prendre possessió en una sessió solemne que va tenir lloc el passat dia 16 d'abril a la seu de l'Entitat.

Durant l'acte, Maria Garganté, doctora en Història de l'Art i membre de la comissió artística que assessora la Sagrada Família, va pronunciar una conferència intitulada "De la Barcelona del Barroc a Gaudí: un fil invisible?", on va presentar, en primer lloc, un panorama de la Barcelona del segle XVIII des del punt de vista de la transformació urbanística i arquitectònica de la ciutat, en un moment de desvetllament d'una burgesia industrial. Va ser precisament el moment en què va néixer la Real Acadèmia de les Ciències i les Arts en el context urbanístic de la Rambla, on té la seu aquesta entitat. Aquí va recordar que el primer segarrenc a ser-ne membre va ser també de Sanaüja, l'any 1833: Joan Agell i Torrents, primer catedràtic de Química de la Universitat de Barcelona.

També va ressaltar els ideals utòpics de l'època, afavorits per la Il·lustració, que va contribuir al regeneracionisme i el progrés i en va posar exemples concrets, com ara la construcció d'hospicis i noves poblacions com Almacelles.

Tota aquesta eclosió, va afirmar la Dra. Garganté, va ser un brou de cultiu que va fer possible l'esclat del Modernisme un segle més tard. És aquí on va establir els lligams entre l'arquitectura d'Antoni Gaudí i aquest llegat barroc que va tenir una presència vigorosa en el cor de la població. D'aquesta manera, la nostra redactora va defensar el Barroc "com una influència sòlida i molt present en el més profund de l'ànima del país, encarnada en l'impacte que va tenir en el nostre arquitecte més universal".

Les paraules de Garganté van ser contestades en nom de la corporació per l'acadèmic numerari Artur Ramon i Navarro, que va ser el que va proposar la Maria com a membre d'aquesta Entitat, tot ressaltant l'extens currículum de la nova acadèmica. Des d'aquí ens congratulem per aquest honor rebut i li desitgem molt bona sort i bona feina!

Fermí Manteca

ELS NOSTRES BOMBERS VOLUNTARIS

ENTREVISTA A AGUSTÍ COSCOLLOLA

ELS DARRERS MESOS HAN ESTAT NOTÍCIA LES MANIFESTACIONS DEL COL·LECTIU DE BOMBERS VOLUNTARIS PER TAL DE REIVINDICAR MILLORES EN LA SEVA FEINA. EN AQUESTA ENTREVISTA, EL QUE FINS FA POC TEMPS ERA CAP DE BOMBERS DE TORÀ, AGUSTÍ COSCOLLOLA, ENS FA CONÈIXER QUINES SÓN LES SEVES DEMANDES, AL MATEIX TEMPS QUE FA UN REPÀS A LA HISTÒRIA DELS BOMBERS VOLUNTARIS DE TORÀ. DES DE LLOBREGÓS INFORMATIU LI AGRAÏM L'ATENCIÓ PRESTADA I ENS FEM SOLIDARIS DE LES SEVES REIVINDICACIONS.

RTQUIN ANY ES VA FUNDAR EL PARC DE BBVV DE TORÀ?
ACEs va fundar el 1985 i la seva ubicació era en uns baixos del Taller Toranès. Posteriorment, l'any 1987 a causa de l'ampliació de la flota, ens vam traslladar a uns baixos al carrer Sant Gil. Finalment, l'any 2010 es va construir el parc nou en la ubicació actual.

RTQUANTS BOMBERS HEU ESTAT AL LLARG DE TOT AQUEST TEMPS, I QUINS HAN ESTAT ELS CAPS DE PARC?
ACA l'inici hi havia un total de14 bombers aproximadament i el Cap de parc era el Magí Coscollola, (1985-1998). Posteriorment, el 2001 hi havia un total de 15 bombers i el Cap en va ser el Toni Padullés (2001- 2003). Seguidament, vaig agafar el relleu un servidor fins ara, al 2026. En aquest temps hi ha hagut noves incorporacions i baixes, la qual cosa ha fet que durant aquest temps hagin format part d'aquesta agrupació moltes persones. Ara bé, des de la seva creació fins a l'actualitat hi han hagut vinculats un total de 40 bombers i bomberes, dels quals 8 han estat noies. Cal dir que durant aquest temps també hi ha hagut bombers i bomberes juvenils. Actualment, des del març d'aquest any, el nou Cap de parc és l'Antoni Farré i som 22 bombers i bomberes. En el transcurs

d'aquest temps, un fet anecdòtic és que tots els membres de la família Huguet Blasi, han format part de l'agrupació (Salvador, Rosa, Jordi i Maria).

RTQUINS SÓN ELS HORARIS O TORNS DE GUÀRDIA QUE FEU?
ACNo tenim un horari establert, actualment disposem d'una App en la qual cada bomber i bombera s'activa en funció de la seva disponibilitat. Això fa que estiguem els 365 dies de l'any les 24h, en funció de la disponibilitat personal. Pel que fa als mesos d'estiu, realitzem guàrdies presencials al parc de 9h a 20h. Cal dir que després d'aquest horari intentem que hi hagi disponibilitat de gent en tot moment. Aquesta casuística fa que no tinguem torns.

RTEL NOVEMBRE VAREU ESTRENAR UN NOU VEHICLE, QUINES SÓN LES SEVES CARACTERÍSTIQUES?
ACÉs un UPC (Wolkswagen Amarock) que en llenguatge bomberil és un vehicle lleuger que ens permet fer moviment de personal i càrrega. Al mateix temps que fer una primera aproximació més ràpida al sinistre.

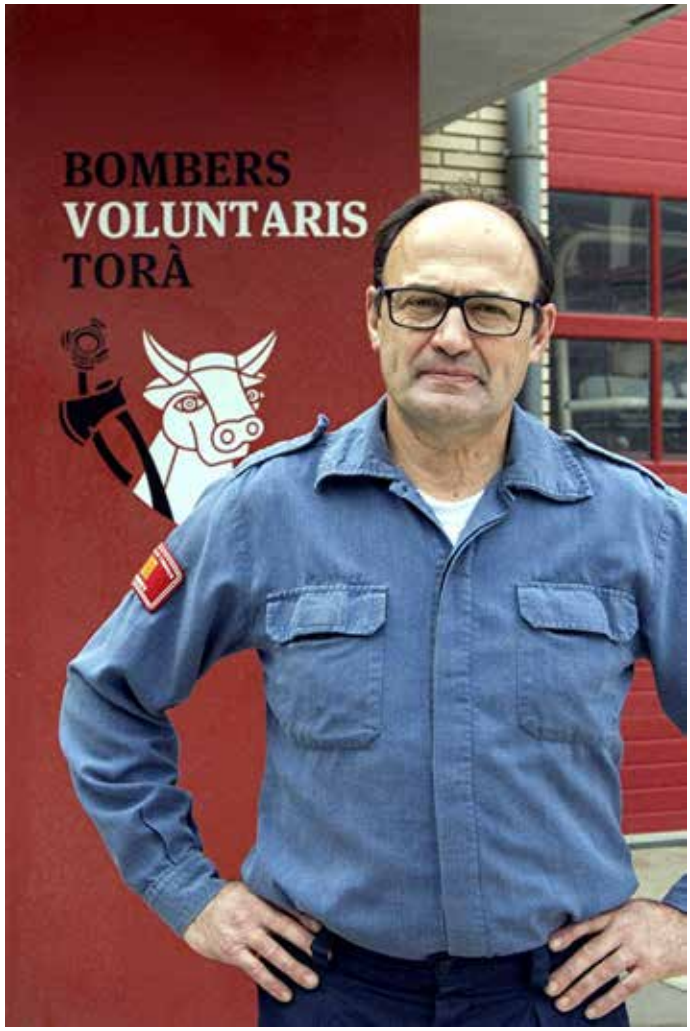
RTTENIU UN CONFLICTE AMB LA GENERALITAT, QUINES SÓN LES VOSTRES REIVINDICACIONS O DEMANDES?
ACCom a BV rebem una compensació mínima quan estem de servei. El fet de rebre aquesta quantia provoca que n'hàgim de pagar l'IRPF. Tanmateix, no cotitzem per la nostre feina. Tenim una cobertura molt deficient que no s'equipara als Bombers Funcionaris tot i fer la mateixa feina. Per exemple, si un bomber o bombera té un accident, no es reconeix com a accident laboral. No estem contemplats dintre el marc de prevenció de riscos laborals. Per contra, hi ha una obligació d'estar disponible un total de 650 h mínimes i en cas contrari es fa la revocació. La nostra reivindicació és donar resposta a les incoherències anteriorment esmentades. Concretament, es demana cotitzar a la Seguretat Social per la feina, una cobertura sanitària que s'equipari a la dels companys funcionaris i formar part del marc legal de Prevenció de Riscos Laborals. Per aquest motiu s'han emprès accions legals i també s'han realitzat diverses mobilitzacions per manifestar i donar a conèixer la nostra situació i rebre suport social.

RTL'AJUNTAMENT DE TORÀ PARTICIPA EN L'ADMINISTRACIÓ O EN ALGUNA DE LES ACTIVITATS QUE DU A TERME EL PARC DE BOMBERS VOLUNTARIS?
ACCom a responsable de Protecció Civil de la població, l'Ajuntament de Torà col·labora amb la compra d'algun material complementari i essencial per donar una bona resposta a la ciutadania. Cal dir que també ens dona suport a les nostres reivindicacions.

Ramon Torné

1.- Un grup de bombers voluntaris de Torà davant el parc a la carretera de Ponts

2.- Agustí Coscollola ha estat durant més d'una dècada Cap del parc de bombers voluntaris de Torà

45A CAMINADA POPULAR DE TORÀ

RUTA DEL MIL·LENARI DE CLARET

Aquest any la caminada ha assolit una participació de rècord, de manera que l'APACT va esgotar tots els dorsals disponibles. Un total de 440 persones van prendre part en la marxa organitzada el passat 26 d'abril per commemorar el mil·lenari del poble de Claret.

El recorregut es va iniciar pels horts de les Merites, per enfilar cap a l'obaga i la frondosa riera de Figuerola que, pel gaudi dels caminats, la van haver de creuar fins a 8 vegades. Les abundants i generoses pluges de l'hivern han saturat els aqüífers, cosa que ha fet que la riera portés un cabal d'aigua inusual. Igualment, després de molts anys seca, la font de Ternàs es mostrava plena d'aigua i rajant.

El recorregut continuava direcció Claret, passant pel mas de Figuerola i la capella de Sant Donat, fins a arribar al punt de destinació. Agraïm al poble de Claret l'acollida de la caminada, com també la col·laboració de la cinquantena de voluntaris, entre ells els Trialeros i els Bombers Voluntaris de Torà.

La tornada de baixada cap a Torà va acabar al Convent de Sant Antoni, on els participants van poder recuperar forces fent el vermut i menjant una esplèndida fideuada. Esperem retrobar-nos tots i totes l'any vinent.

Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà

1.- Aspecte que oferia el paisatge després de les pluges de l'hivern

2.- Els caminants en un moment de repòs a la plaça de Claret guarnida pel mil·lenari

Jordi Clavier
Fuster ebenista
Mobiliari a mida, portes, parquet, cuines, revestiments de paret persianes, mosquiteres, reparacions...
649 029 827
www.fusteriaclavier.com
info@fusteriaclavier.com

TORRE DE VALLFEROSA
NOVA VISITA!
Visita regular cada diumenge a les 11h
Entrades ja disponibles a entradessolsones.com
SOLSONA experience
Contacta per a més horaris i grups particulars

SOM LLAVOR
SERVEIS INTEGRALS DE JARDINERIA
658 55 03 76

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL
Blai
PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155
GESTORIA ASSEGURANCES
LABORAL-FISCAL COMPTABILITATS

Hostal de Pinós
973 473 062 - 687 528 057
Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós
www.restaurantdepinos.com
(Dimarts tancat, excepte festius)

El detall
Floristeria
655 511 655
@floristeria_al_detall
floristeriaaldetall@floristeriaaldetall.cat
Plaça de la Creu, 10, 25750 Torà, Lleida

PERRUQUERIA
Mª ARME
DONA-HOME
Plaça del Vall nº 8, TORÀ
Tel. 973 473 106

TOT CELEBRANT LA PASQUA !

El diumenge dia 5 d'abril vam celebrar les tradicionals Caramelles. L'any passat com que no hi va haver cantada vàrem organitzar una ballada de sardanes a Plaça, a més a més amb curset d'iniciació o repàs uns dies abans. Enguany tocava cantada i va passar el següent: no es va fer cercavila pel poble i, a part, no vam fer la tradicional baixada als bars per respectar el dol a la família de l'enyorat Josep Maria de Can Pep (des d'aquí, un record).

Aleshores tot va començar a Missa, oficiada pel mossèn Fermí que ens va demanar començar i acabar la missa cantant. Així la formosa cançó tradicional menorquina "Surt a sa finestra" és ideal per iniciar dolçament la celebració. Pel comiat vam interpretar "Les corrandes" amb la tradicional i reconeguda melodia de Beget. Amb les estrofes tradicionals també, però amb una novetat: el músic i periodista Albert Fibla, ara ja castellfollitenc, fruit del seu enginy, hi va incorporar tres estrofes noves que fan al·lusió al poble o pobles veïns. Per exemple:

BENVINGUDA PRIMAVERA,
BEN TORNATS ARBRES
FLORITS I TOTS ELS COLORS
QUE ESCLATEN
AL CEL DE CASTELLFOLLIT.
TRA-LA-RA LA-RA...

Aquestes cançons es van tornar a cantar un cop a Plaça en sortint d'ofici juntament amb les següents: "Les Caramelles" (música de Càndida Pérez Martínez i lletra de Joan Misterio), possiblement la cançó més popularitzada. També la sardana curta "Marieta cistellera" amb lletra i música tradicionals i ara ja molt estesa en el món de la cultura popular i tradicional. I per acabar una altra novetat: donat l'arrelament de la Diada del Setge on un dels actes és la representació teatral-musical "Aquí és Castellfollit", amb lletra i música de l'esmentat Albert Fibla, vam interpretar-ne el tema principal amb el mateix títol. Tot plegat fan un resultat de cinc cançons que es complementen amb un parell de ballets a càrrec de la mainada: "El ball de la civada" i "El ball de Sant Ferriol". Direcció musical i acordió: Maria Guirado Liñan.

Enmig de la festa, s'apadrinen l'Hereu i la Pubilla nous d'enguany que són: Hugo Miranda Copado i Judit Ganduxé López. Però encara n'hi va haver més: com que tota l'activitat es va dur a terme a Plaça, es van ballar sardanes igualment aquest any amb una rotllana que feia goig! I si al final hi ha el sorteig de la Mona, tot queda rodó!

La festa de la Pasqua està organitzada per l'Associació Cultural Castro Follit i la col·laboració de l'Ajuntament de Castellfollit de Riubregós qui va acabar la jornada oferint un vermut a tota la Colla Caramellaire. Moltes gràcies a totes les persones que hi participen, organitzen, col·laboren i també per descomptat les que venen a gaudir de la pròpia festa perquè també es necessiten.

Per altra part, aquest any vam poder participar al 2n Aplec de Caramellaires de l'Alta Segarra a Sant Pere Sallavinera amb la seva colla i la de Calaf, Prats de Rei i Sant Martí Sesgueioles. Això ens va animar a plantejar-nos cantar cada any. En definitiva, celebrant la Pasqua com Déu mana: cantant i ballant!

Acabem amb una altra quarteta nova de collita pròpia de l'Albert:

A PROP DE CALAF, D'IVORRA,
DE CALONGE I DE PINÓS,
TROBAREU EL NOSTRE POBLE,
AL COSTAT DEL LLOBREGÓS!
TRA-LA-RA LA-RA...

Carles Llongueras Morera

1.- La Judit i l'Hugo van ser escollits Pubilla i Hereu d'aquest any (Lourdes Oliveras Vives)

2.- La plaça Major va ser l'escenari de tots els actes. Els més petits també hi participen (Ignasi Trias Riera)

PODOLOGIA
• Esportiva
• Geriàtrica
• Infantil
• Estudis de la marxa
• Durícies / Ulls de poll
• Ungles clavades
• Fongs, berrugues, úlceres
• Silicones

FISIOTERÀPIA
• Tractament de lesions esportives
• Tractaments d'esquena
• Rehabilitacions
• Drenatge limfàtic
• Estiraments i reforç muscular
• Embenats Neuromusculars
• Altres teràpies

PODOLOGIA TORÀ
Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ
630-111-145

AULA D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA DE TORÀ

CONFERÈNCIES DE PRIMAVERA

L'Aula va cloure l'hivern amb la interessant conferència/col·loqui de l'escriptor Alejandro Palomas al voltant de la seva primera novel·la "Una mare", llavor d'una tetralogia centrada en les relacions familiars.

Al març, vam començar la primavera amb Carles Enric Florensa, catedràtic de dret civil que, sota el títol "Morir amb o sense testament", ens va apropar als principis bàsics del dret sobre successions, herències i transmissió del patrimoni. Ens quedem amb el seu missatge: "feu testament, feu-lo ara, i reviseu-lo sempre que calgui".

Al mes d'abril vam escoltar la Marta LLoret Blackburn, "la caçadora de masies", que ens va parlar sobre "la masia catalana" entesa com a patrimoni cultural. Ella reivindica el paper fonamental d'aquestes cases tal i com sempre s'havien entès, com a eix vertebrador de la vida i l'economia del país.

Ja al mes de maig, hem acabat aquest temps primaveral amb Genís Cardona, doctor en Optometria, que ens va parlar de la vista, de com funciona l'ull, quina diferència hi ha entre miopia i hipermetropia, què és la vista cansada, què són les cataractes... Va ser una conferència en la que vam rebre molta informació i d'una manera molt clara i entenedora.

La primavera acaba, i quan comença l'estiu és quan fem la cloenda del nostre segon curs d'extensió universitària. Serà el 10 de juny, amb música, i aquesta vegada a càrrec del grup "Cul de Sac" que ens portarà a endinsar-nos i a entendre la música folk continental: quines són les característiques pròpies d'aquest estil musical, com sona i quins instruments utilitza. Aprendrem alguna dansa senzilla i serà així com donarem per finalitzat aquest curs.

Marta Lloret defensa la recuperació de les masies com un bé patrimonial important

Ja tenim al forn les 9 conferències del curs proper de l'Aula, totes variades i molt interessants! Us esperem i animem a formar-ne part!

Equip de l'Aula

ESPECIALISTES EN TOTS ELS SERVEIS DEL TEU IMMOBLE

Projectes d'Edificació · Presentacions de vídeos 3D
Coordinacions de Seguretat · Topografia · Cèdules d'Habitabilitat · Certificats d'Eficiència Energètica
Inspeccions Tècniques d'Edificis

Compravenda de tota classe de finques
Lloguers i permutes
Administració de comunitat de veïns
Gestions i tràmits

IMMOPLANNING

ARQUITECTE
RAMON RIBA

www.immoplanning.es · www.ramonriba-arquitecte.cat

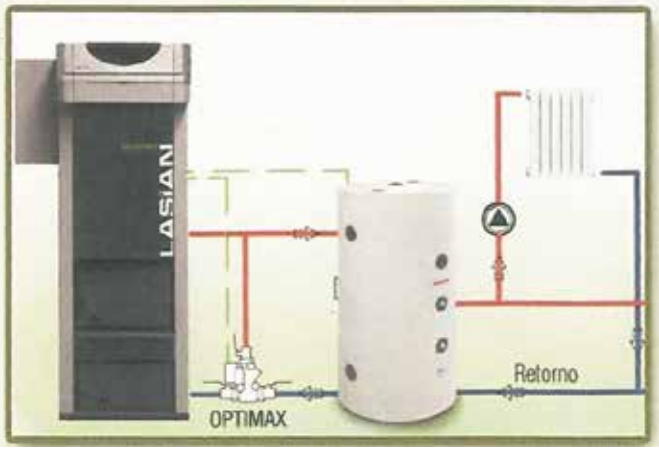
Rambla Segadors , s/n (xamfrà C. de les Serres) | 25210 Guissona, Lleida | Tel. 649 96 38 17

PREVICAT 2000
CORREDURIA D 'ASSEGURANCES
cardona@previcat2000.com
686 975 967

COFISCO ALFIC
Consultoria Comptable, Fiscal Laboral i Jurídica
Plaça de la Creu, 3 25750 Torà - LLEIDA
info@cofisco.es
973 473 317 - 93 869 16 35

SOLA
www.solagrupo.com
La sembra ben feta!

JOSEP ALARCON
Aire Condicionat, Calefacció, Aigua i Biomasa
Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA
jaf@viladetora.net

Llobregós informatiu
Una publicació de l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà

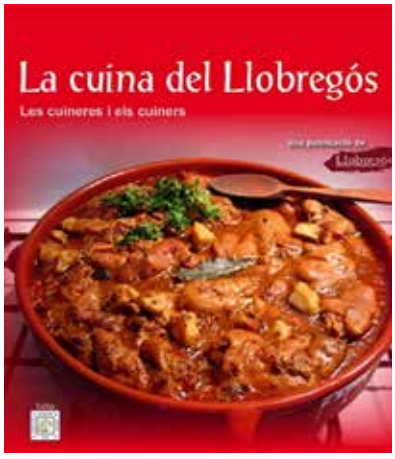
MUSEU DE LA FUSTERIA
CAL VENTURETA

Pça.Hostal, 6 - Torà

Tel. 973 473 328 - 606 876 646

LLOBREGÓS informatiu

Premsa
Comarcal
rigor i
confiança

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J.TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

TALLER
MECÀNIC
R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE
• COTXES • MOTOS • BICICLETES
• MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
☎ (973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Josep Mª Tasies
pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
C/ Sant Jaume, 2
25750. Torà (Lleida)

Col·locació de parquet, friso, paper, panels de fusta i panels d'imitació pedra

joanjo84@gmail.com

ELS EPÒNIMS

Els epònims són mots que provenen de noms propis. El terme és d'origen grec, format per la preposició ἐπί (*epí*) 'sobre, després' – com en *epidèmia* 'allò que cau sobre el poble' o *epicentre* 'el punt situat sobre el centre d'un terratrèmol' – i el substantiu ὄνυμα (*ónuma*) 'nom' – com en *topònim* 'nom de lloc' o *pseudònim* 'nom fals'. El lèxic comú n'és ple i molts tenen un origen llunyà. Vegem-ne a continuació alguns exemples.

En ocasions, alguns cognoms han originat epònims. És el cas de *guillotina* (s. xviii), que ve del cognom del francès Joseph-Ignace Guillotin, metge que va suggerir l'ús d'aquest aparell. A tall de curiositat, el cognom deriva, al seu torn, del nom propi antic *Guillot* – contracció de *Guillemot*. Un altre mot d'aquest tipus és *boicot* (s. xix). S'origina en el cognom de Charles Cunningham Boycott, un poderós irlandès que va experimentar un boicot per part dels seus arrendataris. Finalment, el verb *linxar* (s. xviii), que prové del cognom de Charles Lynch, jutge de l'estat de Virgínia (EEUU) que va ordenar l'execució d'uns criminals sense haver-los jutjat prèviament.

Si bé els exemples precedents són força contemporanis, n'hi ha de molt més antics. Per exemple *mecenes*, que prové de Gaius Maecenas, un polític romà que fou patró dels literats de la seva època. S'estengué, posteriorment, a 'persona que finança una obra artística'. Encara té un origen més remot la paraula *mentor*, que ve d'un personatge de l'Odissea d'Homer anomenat Mèntor, encarregat de l'educació de Telèmac, fill d'Odisseu, en absència del seu pare.

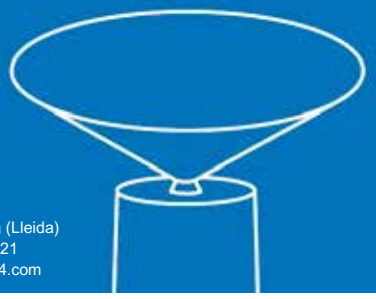
Seguim amb els epònims d'origen literari o mitològic; l'adjectiu *narcisista*. Narcís era un jove d'una extraordinària bellesa insensible als requeriments amorosos. Com a càstig per la seva supèrbia, els déus el van condemnar a enamorar-se del seu rostre, reflectit a l'aigua. S'entén, doncs, que el narcisisme designi l'excessiva autocomplaença. Un altre exemple el trobem en *pànic*. Originàriament, era un adjectiu que tenia el significat 'relatiu al déu Pan', i que s'associava al terror que causava aquesta deïtat – πανικός τάραχος (*panikós tárakhos*) 'terror de Pan'. Concretament, era una divinitat silvestre que es diu que atemoria els humans que entraven al bosc. I, parlant de déus, també és conegut el cas del mot *atles*, que s'origina en el tità Atles, el qual fou castigat per Zeus a carregar el cel i la terra a les espatlles. El sentit 'recull de mapes' és d'origen renaixentista; en aquesta època, els autors de col·leccions cartogràfiques començaren a referir-s'hi metafòricament amb el nom del tità, que acabà designant aquesta tipologia documental.

Finalment, cal remarcar que també els noms propis poden provenir de noms propis. Per exemple, Castelldefels és un compost entre *castell* i el nom propi *Fèlix* – mencionat l'any 967 com Kastrum Felix). L'epònim fou un home anomenat Fèlix, que hauria fortificat l'indret. O també Baldomar (Artesa de Segre), que prové del nom propi germànic *Baldemare*. Els epònims, en resum, no són més que petges d'un llegat difuminat.

Adrià Castellà Jou, filòleg

LedsC4

Vine a l'outlet
d'il·luminació de LedsC4!

De dilluns a divendres de 10.00 a
14.00 i de 16.00 a 18.00

Dissabtes de 9.00 a 14.00

Afores s/n, Torà (Lleida)
973 468 121
outlet@ledsc4.com

LA MIRADA, PORTA D'ENTRADA AL MÓN SOCIAL

Des del primer dia, un bebè pot veure el rostre de la mare (o persona que fa les funcions maternes). La seva agudesa visual només arriba dos pams més enllà, per tant la posició del nadó respecte a la mare assegura la seva supervivència. El bebè plora i algú l'agafa en braços, amb la mirada plena de tendresa li transmet calma i això l'ajuda a sentir-se segur. Quan té gana, l'agafa a coll i s'acomoda per donar-li l'aliment, al seu davant, mirant-lo. En els últims temps, mirar el fill en els moments d'alletament s'està substituint per una pantalla. Estudis científics han trobat que el nadó redueix la seva ingesta si no té els ulls de la mare dirigits cap a ell. Es distreu, de la mateixa manera que la mare no para atenció al seu fill mentre menja. I no només és la ingesta, sinó que també queda compromesa una altra necessitat bàsica del bebè: sentir-se atès.

A mida que el nadó es va fent més gran i, per tant, més autònom, la seva necessitat vers la mirada de la mare va canviant. Ara vol que la mare el miri constantment, que estigui assabentada de tots els seus assoliments, de tot allò que ja sap fer solet, dels límits que està a punt de creuar... És molt comú sentir frases com "mira, mira que faig", "mama mira", "has vist?". Necessita aquesta mirada d'atenció, de presència, per consolidar-se com a individu diferent i únic. Necessita saber, així, que pot canviar coses del seu entorn.

Existeix, a més, la mirada que transmet confiança i obre el món: un infant davant un desconegut necessita la mirada d'aprovació de la mare per ensenyar-li la diferència entre "puc anar o no, em puc separar de tu o no". La mirada comunica i interpreta, dona al petit una ampli ventall d'eines gestuals i expressives que pot fer servir quan es dirigeixi als altres.

La mirada és la porta d'entrada al món social, és la base de la comunicació bidireccional. Els més petits necessiten que els mirem mentre parlen perquè així senten que els estem escoltant.

La mirada expressa parts de la nostra personalitat i del nostre estat d'ànim. A vegades no cal dir res, perquè amb la nostra mirada ho diem tot. Diuen que és l'expressió de l'ànima... La mirada es veu compromesa en aquells infants que presenten un funcionament dins l'espectre autista. Els hi costa mirar directament als ulls quan parlen o intenten evitar la mirada directa de l'altre. Posen sobre la taula altres maneres de connectar-se amb el món social i aprenen a tolerar aquestes situacions que els hi resulten tan invasives i angoixants.

Vanesa Pérez
Psicòloga

LES FESTES DE GRADUACIÓ

Ja s'acaba un nou curs escolar i amb ell arriben les festes de graduació, arriba aquell moment en què una escola decideix muntar una gala dels Òscar però amb pressupost de bingo de barri. És impressionant. Durant anys has anat a classe amb xandall, amb cara de son i sense pentinar, rotllo qualsevol personatge que surt a Torrente, i de cop aquell dia sembles George Clooney a Ocean's 11. Nens de 16 anys amb americana que els va tres talles gran, nenes amb vestits que semblen triats per anar a Miss Universo, i total per què? Perquè han aprovat 4t d'ESO. Ole tu! Perquè ara se celebra tot. Absolutament tot. Abans acabaves una etapa i ja està, et deien: "Tanca la porta al sortir". Ara no. Ara cada canvi és una gala. Que sí, que sí! Mira, tens la festa de fi d'etapa infantil, fi d'etapa de primària, fi d'etapa de secundària... i clar, també la de batxillerat, que ja és directament els Jocs Olímpics de les graduacions. Jo crec que si segueixen així, farem una celebració de qualsevol cosa: Del dia que et marxen els grans de la cara, del dia que et treus el carnet de patinet elèctric, del dia que poses un USB a l'ordenador i entra a la primera...

La de fi d'etapa infantil és espectacular. Nens de 5 anys graduant-se. Però si encara no saben ni cordar-se les sabates! els pares plorant, emocionats... "El meu fill es fa gran". Senyora, si ahir es va menjar plastilina i es va fotre una goma a dins del nas!

Després ve la fi de primària. Aquí ja ho munten com si haguessis acabat una carrera: Música, discursos, fotos... i la orla de la classe que va grapada amb un diploma titulat: "Supervivent del menjador escolar".

També arriba la fi de secundària, aquella gran celebració per haver acabat una cosa... que, recordem-ho, era obligatòria. És com si el Barça cada any fes una rua perquè no ha baixat a segona divisió. I llavors... batxillerat. Aquí ja no hi ha fre. Aquí ja és Hollywood. Celebres que amb 18 anys no tens cap títol important, una mica el que li passa a l'Espanyol, i que pots començar una carrera que segurament deixaràs a mitges perquè la Intel·ligència Artificial ho farà molt millor que tu.

El que queda clar és que cada cop som més de celebrar les coses, per merda que siguin. Per exemple: la fi de la solteria. Això ja és un festival. Comiats de solter que semblen operacions militars. Gent disfressada, activitats absurdes...

tot per celebrar que deixes de ser lliure. Coi, no et casis i la teva vida serà una celebració cada dia! És l'única festa on celebres que firmaràs un contracte indefinit... sense període de prova. Si fem festa quan ens casem, perquè no hauríem de fer festa quan ens divorciem? I hauria de ser igual: toga, discurs, fotos amb els amics... "Gràcies per aquests anys, hem crescut molt, però ja no podia aguantar més veure els calçotets tacats tirats per terra". Fins i tot podríem fer llançament d'anell en comptes de llançar el birret.

I clar, arriba també la fi de l'etapa laboral. La jubilació. Aquí ja és la gran final. Després de 40 anys treballant, et fan un regal, que normalment és un rellotge. Que és molt bonic, perquè és com dir-te: "Ara que ja no tens horaris... aquí tens un rellotge perquè recordis el que has perdut treballant aquí!" A bones hores!

Aquella gran celebració per haver acabat una cosa... que, recordem-ho, era obligatòria.

És curiós perquè "graduació" ve de "grau". I cada grau és un pas, però nosaltres ho hem convertit en una festa per cada mig pas. És com si la vida fos una escala mecànica i nosaltres féssim celebració a cada esglaó. "Felicitats! Has avançat 30 centímetres! Càtering i discurs!"

I escolta, potser és una mica ridícul però també té una cosa bona: que celebrem que anem avançant. Encara que no tinguem ni idea cap a on.

Sergi Torrescasana

DESLLENGUATS

Les dades sobre l'ús de la nostra llengua són cada cop pitjors. Segons la darrera enquesta d'usos lingüístics de la població, elaborada de manera quinquennal per la conselleria competent (?) i l'Idescat i que és la més completa de la comunitat presumptament autònoma de Catalunya, la davallada és històrica, situant el percentatge de població que té el català com a llengua habitual en un preocupant 32,6%, quatre punts menys que el 2018. Tot i que la cosa està més cardada a l'àrea metropolitana de Barcelona (24'7%), el descens s'ha produït arreu, incloses les Terres de l'Ebre, l'Alt Pirineu, les Comarques Centrals, les úniques regions on el català continua sent la llengua d'ús majoritari, i les Comarques de Ponent, lleugerament per sota. Això també passa a la resta dels Països Catalans, on el percentatge de catalanoparlants habituals és del voltant del 25% al País Valencià i d'entre el 35 i el 40% a les Illes, sent només majoritaris a Menorca i a la regió de Gandia i Alcoi.

Malgrat que el coneixement de la llengua s'incrementa, gràcies al sistema educatiu, l'ús social recula de manera continuada, especialment entre els més joves; és a dir que cada cop hi ha més gent que la sap parlar però que no ho fa. Per què? Perquè no en té cap necessitat. La solució passa, per tant, per fer del català no –o no només– una llengua "simpàtica" sinó necessària per a viure i treballar en aquest país i per a això cal, entre altres coses, disposar de legislació en aquest

CONSTRUCCIONS I REFORMES

COBERÓ-TORNÉ, SCP

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

sentit i aplicar-la, cosa gairebé impossible amb l'aparell judicial espanyol anul·lant qualsevol avenç que aprovin les institucions catalanes. La davallada, tot i que ve de lluny, també és conseqüència de que l'estanquera continuï onejant al palau de la Generalitat, del fet de no haver fet efectiva la independència per a revertir l'empobriment del país en tots els àmbits.

–"Deixa't estar d'independències, pallús! Això passa perquè està ple de gent de fora, que no ho veus? D'on coi deu ser aquesta 'camarera'? Oye tu, guapa, ponme un carajillo de Soberano, hasme el favort!". La incidència

–a totes les administracions: què fan els nostres ajuntaments i consells comarcals al respecte?¬– no s'ha de menystenir el paper de cadascú i, en general, en matèria lingüística aquest sol ser bastant lamentable: segons l'enquesta esmentada al principi, només el 13,2% dels catalanoparlants –és a dir, el 13,2% d'un terç de la població total!!!– manté sempre el català en totes les converses, independentment de l'interlocutor.

–"El seu cigaló, senyor". –"Collons, si parla català i tot! No lo sabia que hablaras catalán... Así me gusta, que te integres. Anda, ponme un raig. I tu, articulista de pacotilla, deixa't de

La llengua i la cultura no es defensen excloent-ne part de la població

de la immigració en els usos lingüístics és innegable com també ho és, en aquest i en molts altres temes, que a l'hora de buscar culpables sempre és més fàcil mirar cap a baix que cap a dalt, cap als que poden i han de prendre decisions. No s'ha d'oblidar tampoc la responsabilitat de cadascú. "Depèn de vostè", deia una campanya de la Direcció de Política Lingüística dels anys vuitanta, lema que semblava eludir responsabilitats governamentals però que en el fons és sempre cert, tant pel que fa als comportaments individuals com les decisions polítiques: al cap i a la fi tenim els polítics que tenim perquè els hi hem posat nosaltres o perquè hem permès que s'hi posessin. Sense deixar d'exigir responsabilitats a les administracions

rotllos i tingues present una cosa: hem de defensar lo nostre però amb aquesta invasió ho tenim fotut". Segur que tots coneixeu algun Torrente nostrat que s'expressa en termes semblants. L'he posat al bar, que fa més per a anàlisis i dissertacions profundes, però podria ser perfectament a la feina, comprant el pa, al consultori o al futbol. Un discurs que, partint d'un fet real, la minorització lingüística, oblida d'un petit detall: la llengua i la cultura, i encara més en una nació sense estat, no es defensen excloent-ne part de la població sinó incorporant-hi tothom que visqui entre nosaltres i això sí que, com deia un altre eslògan clàssic, és cosa de tots.

Josep Anton Vilalta

"UPS, M'HE EQUIVOCAT"

EINES PER GESTIONAR L'ERROR

Tots ens hem equivocat alguna vegada i ens dol tant que ens atura, ens provoca vergonya i ens frustra. Per això, tenim tendència a evitar els errors dels nostres fills perquè no s'ho passin malament.

PERÒ, PER QUÈ ES DONA L'ERROR?
Segur que heu sentit a parlar de l'assaig-error que és una forma d'aprenentatge,la manera que té el cervell per ajustar paràmetres/ processos. El cervell funciona detectant quan alguna cosa no surt com esperava (un error) i, a partir d'això, ajusta la seva resposta per fer-ho millor la propera vegada. L'error és un dels pilars de l'aprenentatge i serveix per consolidar coneixements.

QUÈ PASSA QUAN ENS EQUIVOQUEM?
Doncs que provoca desconcert i sorpresa i aquests es converteixen en un senyal que ens adverteix de l'error i és llavors quan rebem una resposta de l'entorn que ens alerta. Així doncs, fem-nos amics de l'error i aprenem a ser respectuosos i donar temps amb les respostes errònies perquè els infants puguin processar, és a dir, m'espero i observo com processa.

Perquè hi hagi aprenentatge cal revisar l'error immediatament. Quan facilitem corregir l'error obrim un ventall de finestres, d'oportunitats i un espai per pensar i per analitzar amorosament i poder dir: no està bé, això és un error i forma part del procés que cal seguir per aprendre. A continuació, la nostra tasca és donar instruccions i facilitar les eines perquè ho puguin fer sols una altra vegada.

També cal tenir present que l'error es fa feixuc quan ens equivoquem més vegades del previst. Aquí cal buscar el sentit d'autoeficàcia comptabilitzant el que s'ha aconseguit, el compromís que s'hi ha posat i recordant el que s'ha après. L'experiència "d'haver-ho aconseguit" és la que continua motivant per seguir endavant. A vegades pot aparèixer la "por a l'error" que la podem identificar amb conductes d'evitació i conductes inadequades.

COM ELS ANIMEM A SEGUIR A PESAR DE L'ERROR?

- Explicant-los que els errors no els posen una etiqueta de com són ells, sinó que han de permetre que els errors els ensenyin (Barack Obama).
- Informant-los que demanar ajuda és una fortalesa que transforma l'error/fracàs en un error productiu.
- Que no es pot aprendre si sentim vergonya en equivocar-nos.
- Que l'error és en si mateix una oportunitat per aprendre.
- Reforçant amb comentaris positius.
- Recordant tot el que ja s'ha aconseguit.
- No dramatitzant els errors inevitables i sent conscients del feedback que donen.
- Esbrinar l'origen de l'error ajudarà a tirar endavant.

Si bé és ben cert que l'error produeix una sensació desagradable, així i tot, és bo.

Si assumim que som a la zona d'aprenentatge, ens serà més fàcil gestionar l'error.

Per pensar: "L'únic home que no comet errors és el que no fa mai res." (Roosevelt o Goethe, segons les fonts).

Per simplificar: "L'experiència, és senzillament, el nom que donem als nostres errors." (Oscar Wilde).

Montserrat Miquel Andreu
Pedagoga Col. Copec: 969
www.uncopdema.cat
www.facebok.com/uncopdemaguissona
www.instagram.com/uncopdema
www.hellomomi.com
www.instagram.com/hellomomi

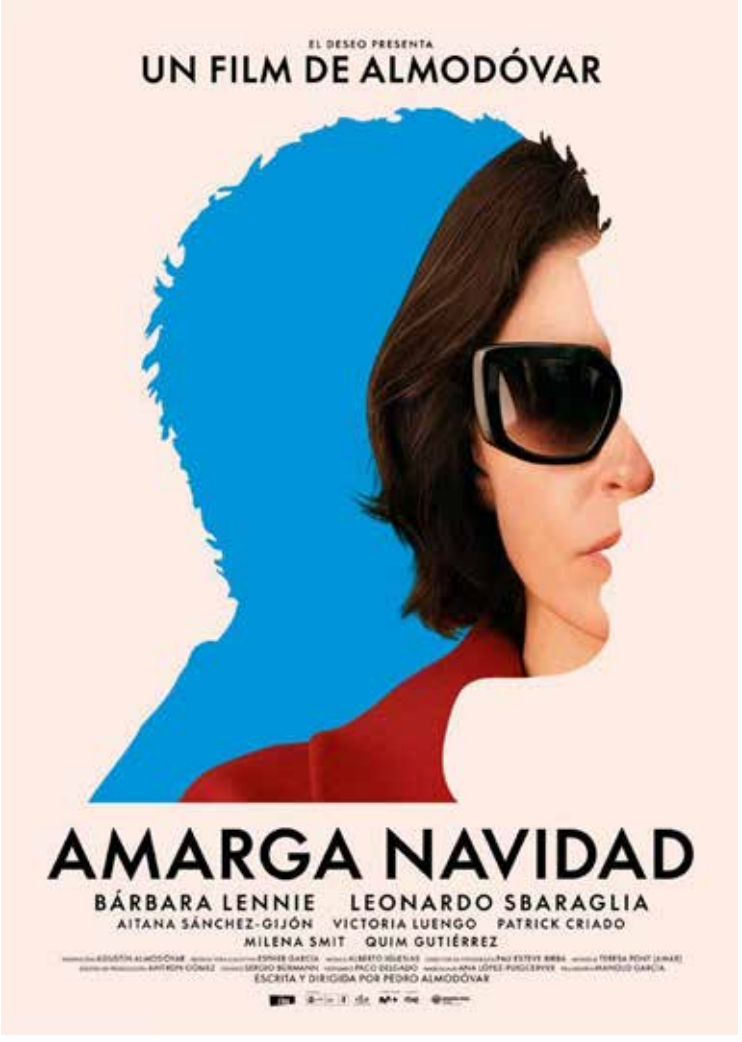
‘AMARGA NAVIDAD’, DE PEDRO ALMODÓVAR

El director manxec, Pedro Almodóvar, ha fet d’‘Amarga Navidad’ la pel·lícula menys almodovariana de la seva carrera fins al moment, segons el meu criteri. Parla de la creació artística com una via per navegar pel dol i la tristesa que una directora de cinema sent per la mort de la seva mare, mentre escriu el guió de la seva propera pel·lícula. Parla de l’ofici de fer cinema i dels lligams personals amb les persones que envolten la protagonista. També és memòria, mort, dolor i vulnerabilitat. És un film plantejat en dues línies temporals i amb molta capa emocional. Per mi, és la més reflexiva del director. Des de ‘Dolor y Gloria’, ha fet un gir en la seva manera de fer cinema, més personal. El veig més preocupat per expressar sobre la vida. De fet, trobo que amb ‘Todo sobre mi madre’ ja es va veure una mica la llavor d’aquest gir més personal i que ho va assegurar amb ‘Dolor y Gloria’.

En definitiva, en conjunt fa que sigui una pel·lícula suggerent de veure gràcies al seu plantejament, les diverses capes, el seu joc de miralls, les magnífiques interpretacions del seu repartiment, especialment d’una descomunal Bárbara Lennie, l’habitual ús cromàtic del color en el cinema del manxec, el metacinema que introdueix i l’acompanyament emocional de la música de Chavela Vargas.

Mentre escric aquestes línies, a pocs dies de començar l’edició d’enguany del Festival de Cannes, estic expectant per saber com li anirà al manxec i la resta de directors espanyols: els Javis (Javier Ambrossi i Javier Calvo), Rodrigo Sorogoyen, el seu pas per la competició per la Palma d’Or, i si hi haurà algun resultat d’aquest fet històric de tres pel·lícules espanyoles en un mateix any a la secció oficial, al palmarès que donarà el jurat presidit per Park Chan-Wook. També expectació pel cinema català, de la mà d’Aina Clotet per la pel·lícula ‘Viva’, a la Setmana de la Crítica del certamen francès.

Núria Bagà Solé

Poster dissenyat per Javier Jaen

NO PINTA GAIRE BÉ

Darrerament us escric de política internacional, de com en Putin, en Xi i en Donald es reparteixen el món i com nosaltres ens ho mirem de lluny. La darrera visita d'en Trump a Xina ha estat una lliçó mestre dels que fan 4.000 anys de història davant un pinxo de barri de Manhattan. Direu... "Un pinxo de barri? Però si és un home molt ric i per segons qui, exitós...". Pot ser, però això no treu que a la fi no sigui més que un pinxo.

Però tornem a la visita: Què creieu que ha succeït? Doncs molt fàcil, els xinesos li han dit tres coses molt importants: Podem fer negocis, no ens toquis Taiwan i sobretot, sense saber-ho però imaginant-ho, també li hauran dit la quantitat de bons del tresor americà que tenen en cartera. Quan algú ven molts bons, el preu baixa. I quan el preu dels bons baixa, els tipus d'interès (yields) pugen. Això faria pujar els interessos del deute públic americà, les hipoteques, els préstecs d'empreses, el cost del crèdit en general. És a dir, perquè ens entenguem, l'economia americana s'enfonsaria.

Heu de pensar en la variable temps. De fet, Rússia i Xi, juguen amb ella, ells són dictadors de per vida, en Trump ho és a temps determinat, de fet ens queden dos anyets de Donald, no

gaire més, a no ser que el caos imperi als USA i hi hagi un cop d'estat. (Què fort, fa 5 anys us hauria dit que això era impossible... ara crec que tot és possible).

Un dia, quan ja feia temps que vivia sol, li vaig dir a la meva mare que ja sabia fer truita de patates. Em va preguntar quan trigava a fer-la i li vaig dir que mitja horeta. Va fer cara de fàstic... i em va dir, "Jordi, una bona truita de patates necessita temps". Com més en faig i més vell em torno, més trigo a fer-les i millor em queden.

el 2027. Jo aposto pel 2028 i, malauradament, crec que serà envaïda militarment.

La veritat és que fa feredat de pensar, o imaginar, com de ràpid una gran potència com els Estats Units pot arribar a desaparèixer. A Europa hem perdut el tren i si no ens espavilem serem un altre plat, aquest sí que se servirà fred, i potser a trossos, ara que hem demostrat que no tenim cap lideratge. Recordeu: el primer ministre anglès en via de sortida, Macron a França perdent les eleccions l'any vinent, un

Trump no té el que els altres dos dictadors tenen: temps. Ja us ho deia fa dos mesos sobre els iranians, els hi en sobra, de temps, i aquesta és la clau de volta que ell no entén.

Trump no té el que els altres dos dictadors tenen: temps. Ja us ho deia fa dos mesos sobre els iranians, els hi en sobra, de temps, i aquesta és la clau de volta que ell no entén. Els xinesos fa 4.000 anys que existeixen com a imperi i de Trumps n'han vist molts.

Si ara tirem endarrere com si fos un vídeo, ens n'adonaríem, que l'única cosa que ha aconseguit Trump es obrir un mercat als tecnoligarcas americans, (i recordeu que els diners no tenen pàtria) i escoltar de viva veu i públicament que Taiwan és una línia vermella. Jo, si visqués a l'antiga illa de Formosa i no tingués clar lo de Xina, faria les maletes ja. Recordem que la data límit que molts politòlegs contemplen és

primer ministre alemany sense suport, una Meloni a la fi del seu mandat, i un Sánchez cada cop més assenyalat. Com diria la meva filla: Estem fatal!

Ens esperem mesos moguts, borses que s'eixelebraran constantment i, si molt m'apreteu, una possible nova pandèmia aviat? La veritat és que a la vinya del Senyor les coses no pinten gaire bé.

Jordi Prat i Morgades

l'huguet jardiners

jardineria
manteniments
gespa natural i artificial
podes
instal·lació de reg
plantes i accessoris a l'engros
tancaments metàl·lics i de fusta
tractaments fitosantitaris
treballs amb fusta
venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat roger@calhuguet.cat 655 633 520 93 625 51 43

PAU I ORDRE MUNDIAL

La pau i l'ordre mundial són dos ideals que la humanitat està perseguint des de temps immemorials i la màxima aspiració dels habitants de la Terra hauria de ser resoldre tots els conflictes amb paraules i no amb armes, provocant guerres, ni tirant trets a tort i a dret. La justícia hauria de prevaler per sobre de la força i les guerres i els conflictes armats s'haurien d'acabar tots i s'haurien de donar les condicions perquè tothom pogués viure en pau, amb dignitat, amb seguretat i amb total llibertat.

Ara tal com roda el nostre món, una pau duradora ens aniria com anell al dit i fora l'ideal. Ja sé que cada dia la població va augmentant, però hem de buscar l'equilibri necessari, això sí, dins un ordre mundial establert, o sigui seguint unes normes, uns acords per tal que la convivència entre les diferents nacions es pugui dur a terme. I és clar, perquè tot rutlli ens convé més diàleg entre tots i menys cadascú anar a la seva.

De moment pinten bastos com bé sabeu, perquè segueixen varis conflictes armats, segueix havent-hi massa desigualtat econòmica que alimenten tensions entre països i que originen migracions forçades. També tenim entre mans una crisi climàtica que fa que es multipliquin els riscos per una possible escassetat d'algun producte bàsic com pot ser per exemple l'aigua, cosa que pot comportar la falta d'aliments i que no arribin a tothom. Ja ho veieu, ho tenim fotut però no per això hem de seguir buscant el camí que ens dugui cap a la pau que tots tant anhelem.

Per tant i dintre les nostres possibilitats, hem de seguir insistint perquè els dirigents polítics d'arreu segueixen dialogant per buscar la pau i un ordre mundial equilibrat i així deixar de ser tot plegat una utopia llunyana. Jo crec que es pot aconseguir i hem de seguir insistint perquè així sigui. Prou odi, prou menyspreu vers als altres, prou guerres i prou conflictes socials que no porten enlloc, i més respecte pels que no son iguals, més respecte pel veí, per la diversitat social, més respecte pels que són diferents i no pensen igual que nosaltres, més concòrdia i acords duradors entre nacions, etc,etc,etc.

Jo ho veig així i si tots els habitants del planeta assumíssim aquest compromís, el nostre ideal per viure en un món més just i segur deixaria de ser un somni i passaria a ser una realitat. Tant de bo ben aviat torni la bona harmonia mundial pel bé de tota la humanitat. Costarà però aquest és el camí, no ni ha cap més. El món és un tot i hem de conviure els uns amb els altres encara que hi hagi gent que vol seguir posant pals a les rodes perquè aquesta premissa no es compleixi. No ho hem de permetre de cap manera i hem de seguir pressionant als nostre governs perquè ho tirin endavant. Visca la pau i un bon ordre mundial. Salut !!!

Josep Verdés

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

CIGRONETS DE L'ALTA ANOIA GUISATS

Preparació

Poseu els cigrons secs en remull com a mínim durant 12 hores amb bicarbonat i una mica de sal. Un cop passat aquest temps, escorreu-los i esbandiu-los bé abans de cuinar-los. Poseu els cigrons en una olla amb aigua bullent i sal, mantenint l'ebullició de forma suau. Si feu servir olla a pressió, deixeu-los coure uns 30 minuts des que comença a bullir. Amb cigrons de pot, podeu saltar-vos aquest pas.

Mentrestant, talleu els tomàquets i la ceba. En una cassola amb una mica d'oli, prepareu un sofregit. Quan estigui a punt, incorporeu-hi els cigrons cuits, cobriu-los amb aigua i tapeu la cassola. Cuineu la botifarra a la paella o a la planxa, talleu-la a trossos i afegiu-la al guisat. Prepareu una picada amb ametlles, alls i julivert. Afegiu-hi una mica d'aigua per lligar-la i incorporeu-la a la cassola. Finalment, poseu-hi els ous tallats per la meitat i condimenteu amb sal i pebre vermell. Bon profit!

Ingredients

- Cigronets secs de l'Alta Anoia (500 g)
- 2 cebes
- 3 tomàquets madurs
- 4 ous durs
- 2 botifarres
- 2 grans d'all
- Ametlles torrades (15 g)
- Julivert
- Sal, pebre vermell i pebre negre
- 1 culleradeta de bicarbonat

Marta Santaulària Rosell, de Castellfollit de Riubregós

La Marta és una bona representant de les cuineres de la Vall del Llobregós. Va néixer a Castellfollit, a cal Rollat i viu a cal Roc, al bell mig del poble, amb el seu marit Jordi, fill de cal Tresona, també de Castellfollit. Tenen dues filles, la Núria i la Joana, que han col·laborat en l'elaboració del plat. Explica que els seus referents a la cuina són les dones de la família i, especialment, el seu marit. La Marta assegura que a la cuina es defensa tan bé com pot.

Amb la nostra cuinera, es pot aplicar amb convicció la coneguda frase de Josep Pla "la cuina d'un país és el seu paisatge posat a la cassola", pel lligam que tots els ingredients majoritaris del seu plat tenen amb el territori en què vivim: el cigronet de l'Alta Anoia (que els pagesos de l'entorn van recuperar a principis del s.XXI) que té unes qualitats gastronòmiques excepcionals, hortalisses i verdures de l'hort familiar, ous i botifarres de l'entorn... Màxima proximitat.

Us convidem a gaudir d'aquest plat tan nostrat i a certificar que forma part de la història culinària del lloc on vivim.

Maria Morros

CAL GUATLLES
Bolsos – Complements
Corseteria – Plata – Rellotges
montse.solebonet
c/ Nou, 1 - Torà
Tel. 973 473 485

Enriqueta S.C.P.
perruqueria unisex
C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 - TORÀ (Lleida)

Av. Generalitat, 10
25310 AGRAMUNT
Tel. 973 39 23 11
www.mecanicasin.com
Servei oficial NEW HOLLAND
MECÀNICA
Sin
AGRINDUST

EXCAVACIONS DUOCASTELLA
OFICINA CASTELLTALLAT
93 743 30 52 - 973 47 31 63
Cal Marquet de Castelltallat
08263 Sant Mateu de Bages
OFICINA CABRIANES
93 876 06 25
C/ Caseta d'En camp
08650 Sallent
www.excavacionsduocastella.com
664 61 00 53
@excavacionsduocastella
EXCAVACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ I REHABILITACIÓ, CAMINS, ESCULLERES I MURS DE PEDRA,TREBALLS FERROVIARIS, GESTIÓ FORESTAL I AGRÍCOLA, REORDENAMENT MEDIOAMBIENTAL I EMERGÈNCIES

"No t'oblidis mai de somriure, perquè el dia que no somriguis serà un dia perdut"

Anuncia't al Llobregós
La teva publicitat pot anar aquí
Tot l'any: 48,00 € (IVA inclòs)

Isaac Soteras
INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA I MANTENIMENT
c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteraslampista@hotmail.es
Lampisteria Isaac Soteras

CONTE DE SANT JORDI, 2026

Ja ha arribat la primavera, l'estació més florida, a la vila de Torà. Ja se sap que **la primavera la sang altera** i que, quan fa bo, **cada dia és una aventura**. Per això, les padrines del poble, aquelles que han viscut prou per saber que **l'esforç té recompensa** i que, **si et lleves ben d'hora, ben d'hora... cada dia és un dia millor**, cada dilluns de Pasqua **van a l'Aguda** a beneir el pa. Les penúries semblaven cosa del passat, de quan la vella Laureta confessava **"quan em vaig casar, no tenia pa ni vi"**, i recordava amb recança com havia de comprar-se les seves coses d'amagatotis del seu marit, que era d'aquells que li deien **"lo teu és meu i lo meu també"**.

De fet, a Torà portàvem unes jornades de pluja i, per això **el dia era fosc**. Tant havia plogut, que alguns se'n reien tot dient als més joves: **"aneu a buscar bolets"** tot i ser ple mes d'abril. **Ui, Sant Jordi!**, semblava que algú de Dalt, pensant que **l'aigua és vida**, regava els camps mentre l'hereu de casa **somriu i pica de mans** imaginant-se el cobert ben ple de gra. **"M'agrada molt el verd de la primavera"** es diu el pagès mentre, al marge del davant, observa que **la puput ja ha arribat amb el blat ben espigat.** Per als camperols del poble tot semblava anar bé i, per a la collita, només temien l'atac dels insectes: **les formigues són molt petites**, és cert, però podrien endur-se'ls-hi el gra si no les mantenien a ratlla.

Malgrat la plàcida calma diürna, quan **es feia de nit i no es veien els arbres** molts veïns del poble van adonar-se amb preocupació que els desapareixia menjar del rebost. Primer s'ho van dir entre ells tímidament, però ben aviat ho van denunciar a l'Ajuntament. La cosa es va fer grossa, però el Consistori no s'ho acabava de creure. Fins que **un 25 d'abril, a la gran vila de Torà, hi havia uns vilatans molt enfadats**: finalment uns nens van descobrir que hi havia un Drac dolent que els robava els aliments.

– **La mama no em deixa triar** què vull per sopar –va explicar l'Andreuet– i en anar al magatzem d'amagat a agafar més fuet, vaig quedar de pasta de moniato: **un ocell molt gran caminava** per allà furgant entre caixes! O estava somiant o bé **hi havia un elefant petit** al rebost? No n'estava segur, però sí que veia com ens robava les gallines i les llonganisses!. El nen recordava, nerviós: **"al jardí hi viu una**

granota verda”, però ràpidament va adonar-se que una granota tan grossa no podia pas ser ni un ocell tampoc. Així doncs, què era?

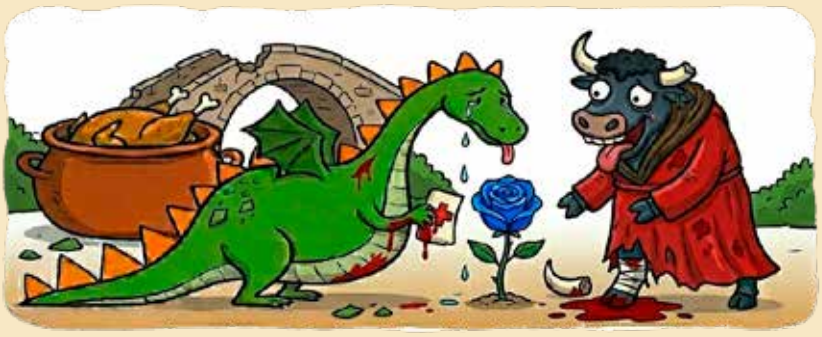
“És un drac enorme!”. Va dir un altre nen que també l’havia vist a casa seva. I tot seguit va admetre: “Per seguir-lo, vaig endur-me el gos”, va explicar als veïns, i **vam triar el camí que anava a la cova**, on semblava que el Drac guardava el botí.

Els nens no sabien situar sobre el mapa, aquesta cova del Drac, només podien veure com **les cases es van anar disminuint** a mesura que s’allunyaven del poble.

Poc després, encara de nit, en adonar-se la fera que algú el seguia, **el Drac es va enfadar** i va amenaçar al nen que es menjaria tota la quitxalla de Torà si l’endemà a la nit no li deixaven cinc corders a Sant Donat.

Quan el nen va tornar a Torà i, tot nerviós, va explicar tot el que havia passat als veïns, vells i joves van acordar amb l’Ajuntament que s’havia de matar el Drac fos com fos, que no es podien tolerar aquestes amenaces.

“El Drac té l’escata verinosa” deien altres camperols que també l’havien vist per les seves masies. I tothom va saber que l’única esperança que tenia el poble era que el toro Constantí el pogués vèncer en un duel.

Així, l’endemà al vespre es va produir la gran batalla entre el Drac i el toro Constantí. Es van trobar a prop de les Merites, on **hi havia un pont que es va destruir** amb les primeres flamarades del drac.

Mentre el Constantí lluitava amb tot el seu cos i fúria, uns nens que miraven la lluita amagats darrera d’un esbarzer van ser amenaçats pel Drac: **sort que el Constantí els va defensar!** Però el Drac estava fora de sí i, en l’assalt, **el Constantí va perdre una banya** i estava tan malferit que semblava que el Drac el mataria. Quan ja estava tot perdut, tant el Constantí com els altres vilatans que l’ajudaven van recordar allò que **“si no et rendeixes, ho pots aconseguir”**, i van treure el millor enginy possible. De no se sap on, va aparèixer una suculenta cassola de rostit per intentar desviar l’atenció del Drac. **Aquella olor de pollastre a la cassola el va fer embogir.** Enlloc de clavar-li mortalment les urpes al Constantí, el Drac es va aturar de cop. **I es va tirar un pet i va sortir volant** en direcció a la cassola. En tastar aquell pollastre tan deliciós, alguna cosa se li va trencar per dins. A aquella bèstia ferotge, de cop, se li van negar els ulls de llàgrimes i va començar a plorar com un nen desconsolat.

Davant la sorpresa general, d’aquelles llàgrimes que van rodolar-li fins al terra en va brollar un roser magnífic amb vàries flors. La més grossa de totes tenia una característica especial: **la rosa era blava!**

(*) Conte fet per Roger Besora amb les frases literals destacades escrites per les següents persones durant el dia 25 d'abril de 2026, en la vetllada cultural i vermut organitzada per l'AFA Sant Gil a la plaça del Pati de Torà:

Sílvia Serrat, Sílvia Gallego, David Gallego, Pau Gallego, Anna Aragoncillo, Mercè Garganté, Arnau Closa, Carles Domingo, Roc Testagorda, Laura Pardo, Camil Armas, Marc Coberó, Domènec Oliva, Queralt Albareda, Graciel·la Porta, Laura Sánchez, Elsa Ferraz, Eduard Porta, Laia Marimon, Ariadna Torreguitart, Toni Padullés, Marta Bernaus, Gisel·la Rosell, Sílvia Saumell, Roc Mas, El Hadji, Nora Gallego, Bruna Besora, Ona Coberó, Nicolas Szabo, Gil Garganté, Saüc Miramunt, Eidur Fonoll, Palmira Jolonch, Maria Bagà, Teresa Garcia, Gerard Castellana, Laia Coberó, Abril Castellana, Isaac Soteras, Ramon Sunyer, Margarita Bolea, Jose Ariño, Cristina Pessarrodona, Marta Miravet, Montserrat Bagà, Elna Besora i Anna Garcia.

El Drac va girar-se cap al Constantí que, malferit, no se'n sabia avenir:

– **Sou bona gent** –va dir el Drac, penedit–. **Ai quanta estima** que he notat entre vosaltres... i ara m'adono de tot el mal que us volia fer. Us en demano perdó! Voldria reparar el sofriment que us he provocat. M'agrada el bon ambient que he vist entre vosaltres i voldria formar part del vostre món.

Després d'uns instants de desconcert, d'entre la gentada reunida allà, el capellà del poble va fer un pas endavant i digué als qui l'escoltaven:

– Alguns creieu en Déu i, altres, només penseu que **som pols estellar** i prou. Però si us plau, mireu **quina lluna més bonica que hi ha aquesta nit**. I penseu que **una abraçada ho cura** tot.

En veure que ningú era capaç d'afegir-hi res, el mossèn continuà:

– **A la vida avançar significa superar diferents situacions**. El Drac ha sabut rectificar a temps i és de bon cristià perdonar-lo i acollir-lo.

Així doncs, **per primer cop, el drac era el bo de la història**, van pensar alguns. Res d'allò de dir que **Sant Jordi va matar el drac**, com a la llegenda. Més aviat van convèncer-se que si **Torà és el millor equip del món**, això també es demostra sent generós. Per això, tothom el van perdonar, malgrat que el toro Constantí, encara ensangonat per la batalla, li va posar una condició:

– Tu saps que, a Torà, hi tenim la festa del Brut i la Bruta i que, molts cops, durant els festejos **els gegants ballen plegats**. Fa poc que el **Brut i la Bruta s'han casat** i a mi em falta parella per a les danses populars. Acceptaries, Drac ferotge, ser la meva parella de ball i incorporar-te al grup de gegants de Torà?

– Oi tant! – va dir emocionat el Drac.

Havent presenciat aquesta insospitada reconciliació entre el Constantí i el Drac ferotge de Sant Jordi, alguns van pensar que a vegades no calien substàncies psicotròpiques per a viure situacions delirants.

– **Volem continuar amb la "rave" de Torà!** – van cridar des del públic.

– **Que no se'n fan, Kimo!** – va contestar algú altre.

I després d'aquest passatge, abraçat amb els altres gegants, **el drac va anar a fer el vermut amb tot el poble**. I un cop a la Toranesa, es va sentir:

– **Si us plau, posa'm un vermut complet, que avui és un gran dia!** – va dir el capellà tot acostant el calze a la barra del bar.

ELS MOTS ENCREUATS DEL LLOBREGÓS

FET PER JORDI VILAGUT

HORITZONTALS

1. Mestre solsoní que deixà una important petjada a Sanaüja entre els alumnes de la dècada dels 40 (nom i cognom, tres paraules que acaben lliscant per la darrera columna).

2. Passava per alt. Deixar anar com podrien fer a un poble del Berguedà. La més comuna a Massoteres.

3. La seva comunitat, que va de la Segarra a les Garrigues, té somnis humits. Gira rodona a Torà. El d'Eroles lluità al costat de mossèn Tristany.

4. Fins a Sant Lluís, es va allargant. Assistent intel·ligent que no necessàriament és a l'Orient Mitjà. Acull l'Hostal més antic de Catalunya.

5. Vocal exclosa a Palouet. Dona a l'Aguda. Sol ser viva, però alguns pintors en fan de morta. Aspecte de Torà.

6. Tancar. Gosaries sense principi.

7. Alertares sense cap. Al capdavall de Claret. A les portes d'Ardèvol.

8. Repetida a Calaf. Citoplasma d'una neurona. Capgirat president liberal del govern espanyol del segle XIX.

9. Sis romans amants de l'enologia. Romans sense mans. Reiterada a Enfesta. Gira al mateix ritme que el pollastre. Bo a Sant Serni.

10. Viver sense fronteres. Precipiten flocs. Període de temps a Llobera. Enmig de Llanera.

11. A Terra i a Ferma. Fa parella amb en Roger a l'Estudi Blat (nom i cognom).

12. M'arrossegui. Avaluar a l'inrevés. Punt excitant que apareix capgirat al Llobregós.

13. Element químic que trobem només entrar a Castellfollit de Riubregós. Xai que no està malament. Sona amb força a la Segarra. El cor de la salvaespasa. Un de Biosca.

14. Proveïdor de cereals i llavors a Torà. País atlàntic.

VERTICALS

1. Ebenista i fuster (nom i cognom) habitual del Llobregós. Al bell mig de Portell.

2. Omeia sense cua. Article importat de França que trobem a Aleny. Quatre romans a Ivorra. Si incorporés lògica seria sostenible aquest ressò.

3. Arribat aquest mes, esmolen ben bé les eines. Protector nom que, en part, ens evoca el moliner.

4. Bona maleta. Responsable de l'obra. Amb erra, torna exitosament a la superfície. La lletra a la qual acabem d'al·ludir.

5. N'hi ha molts a Pinós. Arquitecte de Guissona (nom i cognom).

6. Trincaire trempera eventual de primera hora. Pronom de Claret. La tònica del Jaumet.

7. Habitual a Sanaüja. Senyora prefixada. Accentuada pel toranès. Un rave que creix rebel. La primera de Palouet.

8. Torà ha perdut el to. Amb un estrep faria molt soroll. Mullo.

9. Estany d'origen glacial que trobem a Ivorra. El pronom més utilitzat. La teva. Dies sense límits. Singular a Lloberola.

10. Dolorosa mostra d'Intel·ligència Artificial. Autocars que surten de Torà (dues paraules).

11. Canviar. Encalceu, encara que sigui amb la mà.

12. Jove capgirada. Homosexual que ens dona l'esquena. Torna. Separades pel sogre.

13. A la portada del Llobregós. Acompanya l'Isaac en la instal·lació i la lampisteria a Torà. Dues que no es toquen a Massoteres. Surt fins a quatre vegades a Sant Guim de la Plana.

14. Las sense cor. Crit de socors a la Molsosa. Construccions que l'1 de setembre celebren el patró de Torà (dues paraules).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1														
2							■						■	
3								■		■				■
4				■					■					
5		■			■							■		
6							■							
7									■		■			■
8		■					■							
9			■			■		■				■		
10				■					■				■	
11		■												
12						■						■		
13	■			■			■		■				■	
14						■								

7 DIFERÈNCIES

Il·lustració inspirada en la notícia "Divendres Sant a Sanaüja" (p.08)

ACUDITS I REFRANYS DE L'ANTÒNIA

ACUDITS

– Pare, he tret un 7,2 a la prova!

– Que bé! Et felicito! A quina prova?

– La d'alcoholèmia. Per cert, t'he agafat el cotxe. Se l'ha endut la grua.

●●●

– És aquí el grup per al tractament de la ludopatia?

– Jo apostaria que sí.

– Malament comencem.

●●●

– Últimament dormo amb dolors.

– No em diguis! La del sisè?

– Amb dolors d'esquena.

– Ah!, Tan lletja és?

A UN ENEMIC DE MA LLENGUA

En català em va fé una santa dona
la primera carícia maternal;
en català em contà rondalles l'avi,
assegut a l'escó en la llar pairal.

En català digué ses amoretes
la que avui és mestressa del meu cor,
en català em donà l'adéu el pare
quan li extingí la llum dels ulls la Mort.

En català han sigut, tendres i dolces,
les primeres moixaines del meu flll...
I ara del català vols que renegui?
No ho conseguiràs pas!... No hi ha perill!

Jo sento i penso en català, i voldries
que en una estranya llengua m'expressés?
Un jorn fou nostra parla esclavitzada,
però aquells temps no tornaran mai més.

Josep Burgas
(Escriptor i dramaturg
Barcelona, 1876-1950)

ENDEVINALLA

Abans de néixer
estic impacient
i quan neixo,
canto i moro.

LLIBRE RECOMANAT

Natza Farré i Maduell (Barcelona, 1972), periodista i escriptora, és coneguda per la seva participació en diversos programes de ràdio i televisió de Catalunya. El seu debut literari va ser "Curs de feminisme per microones" (2016), després va escriure un llibre infantil "Que no t'expliquin contes" (2019) i el recull d'articles "Tinc algunes certeses i molts dubtes" (2022).

"L'última vegada que et dic adéu" és la seva primera novel·la, un text autobiogràfic en el qual explica les seves vivències com a germana petita d'un heroïnòman.

Parla d'una família de classe mitjana, a la Barcelona dels anys vuitanta, que es va trobar per primera vegada amb l'heroïna i totes les seves conseqüències devastadores. A partir dels propis records i de la correspondència familiar, l'autora retrata una època molt difícil, durant la seva infantesa i l'adolescència, marcada profundament per l'addicció del seu germà a la droga.

El llibre està escrit en primera persona, sense ocultar res, amb una gran lucidesa i tendresa. Un relat molt personal que impacta en el lector i no el deixa indiferent.

L'última vegada que et dic adéu
Natza Farré
172 pàgines
Angle Editorial (2026)

SOLUCIONS DELS PASSATEMPS

Endevinalla: EL PET

UNA FOTO PER RECORDAR

Equip de futbol femení d'Ardèvol, 1980

L'equip de futbol femení d'Ardèvol va arrencar a finals dels anys 70, temps de renovació sociocultural, i va assolir el seu màxim esplendor a principis dels 80, participant a la copa de la Reina i arribant a guanyar al FC Barcelona per un sorprenent 5 a 0 en un dels partits de la lliga catalana. L'equip estava format per noies d'Ardèvol, Torà, Cardona, Barcelona, Sabadell...

Neus Soler

(Foto arxiu de l'autora, feta per Miquel Soler)

Qui són?

A dalt, d'esquerra a dreta:

1. (?)
2. Sílvia Guals
3. Carme Salinas
4. (?)
5. Lola Líria
6. Neus Soler
7. Margarita Cortina
8. Trini Masses
9. Carme Ramells
10. Celestina Freixes
11. Teresa Vendrell
12. Mercè Valls

A baix:

1. Núria Salines
2. Llúcia Piqueras
3. Rosa M. Freixes
4. Pepi Torrescassana
5 Leo Vendrells
6. Marta Bonvehí

estudi BLAT ARQUITECTES

DESPATX D'ARQUITECTURA

Projectes d'obra nova i reforma

Inspecció tècnica d'edificis (ITE)

Cèdules d'habitabilitat

Certificats d'eficiència energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 ROGER BESORA MARTA MIRAVET 617 11 52 65

hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

Des de 1928 al seu servei
GAMMA
VILAMÚ
TALLER DE MARBRE
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

RECENT INCORPORACIÓ
Camió Grua & Talladora Marbre CNC

info@vilamu.com | www.vilamu.com
Ctra. d'Andorra, 14 - 25750 TORÀ
973 473 061 639641948
Segueix-nos

JOLONCH MATILLAS, C.B.
CENTRE COMERCIAL
bonÀrea
C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

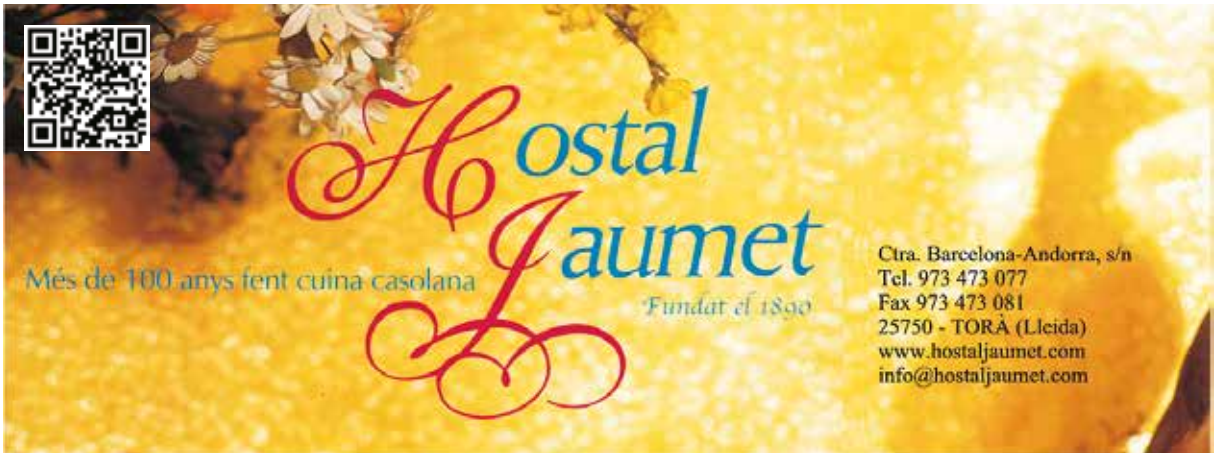

TORÀ I QUERALBS
Junts per viure natura, cultura, festa i tradició

DILLUNS 29 DE JUNY DE 2026
TORNEM A NÚRIA
AGERMANAMENT TORÀ-QUERALBS 2026

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS: 649 35 28 77

Hostal Jaumet
Més de 100 anys fent cuina casolana
Fundat el 1890
Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

· REPARACIÓ GENERAL
· GRUA PERMANENT
· TAXI
Taller
TORANÈS
d'A. FERRER
COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ
Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

ARTESANS
"Magí"
DES DE 1964
COALIMENT
compra saludable
www.casamagi.com
Plaça de la Creu, 7 TORÀ - Tel. 973 473 051 - comercial@casamagi.com

NOVA
FORMA
MASCULÍ FEMENÍ INFANTIL
C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com
40 anys cuidant el vostre benestar!
Sense matrícula!
Obrim els dissabtes al matí.
Inici de les activitats al setembre.
Rutines i dietes personalitzades gratuïtes.